

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
Π.Μ.Σ. «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου
Κόσμου»

Οδηγός Σπουδών

2025-2026

Περιεχόμενα

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	4
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	5
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	5
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	7
«Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου»	7
Αντικείμενο και Στοχοθεσία	7
Διοίκηση του Π.Μ.Σ.....	8
Χρονική Διάρκεια, Διάρκεια Φοίτησης, Πιστωτικές Μονάδες	8
Εκπαίδευση	8
Πρόγραμμα Σπουδών	9
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής	23
Μαθησιακά αποτελέσματα	24
Πρακτική Άσκηση και Κινητικότητα	26
Ακαδημαϊκός Σύμβουλος	26
Κανονισμός λειτουργίας μηχανισμού διαχείρισης παραπόνων και	27
ενστάσεων φοιτητών/φοιτητριών	27
Εργαστήρια.....	31
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π.Μ.Σ.	31
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	31
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ/ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	31
Η ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	33
Φοιτητική μέριμνα.....	33
Συμβουλευτικές υπηρεσίες για φοιτητές/φοιτήτριες	33
<i>Συμβουλευτικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Σ.ΚΕ.Π.Ι.)</i>	<i>33</i>
<i>Μονάδα Προσβασιμότητας και Κοινωνικής Στήριξης</i>	<i>33</i>

<i>Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων</i>	33
Πολιτισμός	33
Αθλητισμός	33
Φοιτητικοί Σύλλογοι.....	33

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Το Πανεπιστήμιο είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενο και εκπληρώνει την αποστολή του στο πλαίσιο του Συντάγματος. Αποβλέπει στην παροχή ανώτατης παιδείας, στην ουσιαστική κατάρτιση των φοιτητών, καθώς και στην προαγωγή των επιστημών. Στο επίκεντρο της διδασκαλίας βρίσκεται τόσο η καλλιέργεια της θεωρητικής σκέψης και η απόκτηση των απαραίτητων επιστημονικών εφοδίων, που αποτελούν τις βασικές συνιστώσες για το διεθνές κύρος των χορηγουμένων Τίτλων Σπουδών και την επαγγελματική σταδιοδρομία των αποφοίτων, όσο και η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, η οποία θα εμφορείται από κοινωνική ευαισθησία και δημοκρατικό ήθος.

Η λειτουργία του Πανεπιστημίου βασίζεται στη δημιουργική συνεργασία όλων των φορέων της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Η δραστηριότητα του Πανεπιστημίου βασίζεται στις αρχές του ανθρωπισμού και του σεβασμού των δικαιωμάτων του πολίτη.

Οι αποφάσεις στα θεσμοθετημένα όργανα του Πανεπιστημίου επιβάλλεται να λαμβάνονται με κριτήρια διαφάνειας και αξιοκρατίας.

Η γνώση, ως κοινωνικό αγαθό, προκύπτει από την έρευνα που σέβεται τον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον και διενεργείται σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Η έρευνα, ως το σύνολο των εργασιών που δημιουργούν γνώση, αποτελεί δικαίωμα που ασκείται σε συνθήκες ακαδημαϊκής ελευθερίας, η οποία εγγυάται την αδέσμευτη επιστημονική διερεύνηση και διδασκαλία.

Η κατοχύρωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας στη διδασκαλία, την έρευνα, την έκφραση και τη διακίνηση των ιδεών, καθορίζει το σκοπό του Πανεπιστημιακού Ασύλου.

(Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Απόφαση αρ. 22444/B1, ΦΕΚ 310/10.3.05)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Η **Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων** ιδρύθηκε το 1964 ως παράρτημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β.Δ.735/1964, ΦΕΚ Α' 240) και από το 1970 αποτέλεσε αυτοτελές Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα με δύο Σχολές: τη Φιλοσοφική και τη Φυσικομαθηματική (Ν.Δ. 746/1970, Α j267).

Από το 1984 η Φιλοσοφική Σχολή κατατμήθηκε σε τρία Τμήματα τα οποία χορηγούν αντίστοιχα πτυχία:

Α. Φιλολογίας

Β. Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Γ. Φιλοσοφίας (πρώην Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας)

Η Σχολή λειτουργεί από το 1982 σύμφωνα με το Νόμο 268/82.

Το **Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας** συγκροτείται από τέσσερεις **Τομείς**:

Α. Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας

Β. Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων

Γ. Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Δ. Λαογραφίας.

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

1. Πρόεδρος και Αναπληρωτής Πρόεδρος

2. Γενική Συνέλευση. Αποτελείται από τα μέλη ΔΕΠ, από έναν εκπρόσωπο Ε.Ε.Δ.Ι.Π, έναν εκπρόσωπο Ε.Τ.Ε.Π. και από έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών.

3. Διοικητικό Συμβούλιο. Αποτελείται από τον πρόεδρο του Τμήματος, τους διευθυντές των Τομέων, δύο προπτυχιακούς και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών. Συμμετέχει εκπρόσωπος Ε.Ε.Δ.Ι.Π./Ε.Τ.Ε.Π., όταν συζητούνται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του κλάδου τους.

4. Γραμματεία Τμήματος

Δέχεται τους φοιτητές και τις φοιτήτριες για κάθε γραμματειακή υποστήριξη και παροχή πληροφοριών σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους και διεκπεραιώνει τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

Στεγάζεται στο Κτήριο Διοίκησης (Μεταβατικό Κτήριο) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και λειτουργεί καθημερινά. Δέχεται τις φοιτητές καθημερινά από τις 11.00 έως τις 13.00 (τηλ. 2651007231, 2651007232, 2651007180, email: gramisar@uoi.gr).

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άννα Κ. Μπατιστάτου, Πρύτανης,

Ελευθέριος Γουλιελμάκης, Κωνσταντίνος Ζωγράφος, Κωνσταντίνος Καραμάνης, Μαρία Κουτσελίνη – Ιωαννίδου, Πηνελόπη Μανούσου, Αντωνία Μοροπούλου, Σταύρος Νικολόπουλος, Ματθαίος Ντελής, Αικατερίνη Πλακίτση, Χρήστος Σταυράκος,

Πρυτανεία

Πρύτανης:

Άννα Μπατιστάτου

Αντιπρυτάνεις:

Ι. Λεονάρδος, Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων

Π. Καντή, Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας

Θ. Ματίκας, Έρευνας, Καινοτομίας και Ανάπτυξης

Ξ. Μπήτσικας, Διεθνών Σχέσεων, Εξωστρέφειας και Δια Βίου Μάθησης

Κοσμητεία

Κοσμήτορας: Ιωάννης Τζαμτζής

Μέλη: Αλέξανδρος Αλεξάκης, Γκόλφω Μαγγίνη, Άννα Μαχαιρά

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πρόεδρος: Άννα Μαχαιρά

Αναπλ. Πρόεδρος: Ανδρέας Βλαχόπουλος

Προϊσταμένη Γραμματείας: Κατερίνα Παπαδήμα

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας εντάσσονται τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγούν στην απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (Master).

1. Διατομεακό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Βυζαντινών Σπουδών

2. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» (ΥΠΟ ΙΔΡΥΣΗ)

3. Διατομεακό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Αρχαίος Κόσμος: Ιστορική και Αρχαιολογική Θεωρία και Πράξη» (ΥΠΟ ΕΠΑΝΙΔΡΥΣΗ)

Διδακτορικές σπουδές

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προσφέρει διδακτορικές σπουδές στα γνωστικά αντικείμενα των τεσσάρων τομέων του. Οι διδακτορικές σπουδές οδηγούν στην απόκτηση του τίτλου του διδάκτορα μετά την επιτυχή εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου»

Ο παρακάτω Οδηγός Σπουδών συντάχθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (ΦΕΚ Β' 4942/7-8-2023).

Αντικείμενο και Στοχοθεσία

1. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» αποτελεί μονοτμηματικό Π.Μ.Σ., στο οποίο συμμετέχει ο Τομέας Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
2. Το Π.Μ.Σ. «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» παρέχει, κατόπιν επιλογής, σε πτυχιούχους συστηματικές και ειδικές σπουδές, οι οποίες οδηγούν στην απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).
3. Το Π.Μ.Σ. στοχεύει στην προαγωγή της γνώσης και στην ανάπτυξη της έρευνας μέσω της διαμόρφωσης ειδικών επιστημόνων στα γνωστικά αντικείμενα της Ιστορίας και του Πολιτισμού του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου. Το Π.Μ.Σ. επιδιώκει την πολυδιάστατη εξέταση ποικίλων φαινομένων της Ιστορίας και του Πολιτισμού του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου, μέσα από την ιστορική προσέγγιση, με διεπιστημονική αντίληψη και μεθοδολογία, αξιοποιώντας τις επιστημονικές πειθαρχίες των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.
4. Στόχος του Π.Μ.Σ. είναι η εξωστρέφεια της ακαδημαϊκής του δραστηριότητας και η συνεργασία με Πανεπιστήμια και ερευνητικούς φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, αλλά και με άλλα Τμήματα του Π.Ι.
5. Το Π.Μ.Σ. έχει τη δυνατότητα να συνάπτει συμφωνίες συνεργασίας με Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής, με ερευνητικούς φορείς ή άλλους οργανισμούς (δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου) για την υλοποίηση των στόχων του, έπειτα από απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
6. Οι βασικοί άξονες/στόχοι του προγράμματος σπουδών συνοψίζονται ως εξής:
 - i. Υψηλού επιπέδου Μεταπτυχιακές Σπουδές.
 - ii. Εξειδικευμένη και εις βάθος κατάρτιση στα γνωστικά αντικείμενα της Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας και στις σύγχρονες εξελίξεις των ιστορικών σπουδών.
 - iii. Προώθηση των διεθνών συνεργασιών, δυνατότητα των φοιτητών/φοιτητριών να βρεθούν σε διεθνές διεπιστημονικό ακαδημαϊκό περιβάλλον.
 - iv. Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών στην έρευνα και μελέτη της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας και γενικότερα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.
 - v. Διαμόρφωση επιστημόνων με τις απαιτούμενες θεωρητικές και μεθοδολογικές γνώσεις και δεξιότητες για επαγγελματική αποκατάσταση στον ακαδημαϊκό, δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
 - vi. Επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης επιπέδου 7.
 - vii. Επαρκής επιστημονική κατάρτιση, η οποία θα οδηγεί περαιτέρω σε σπουδές επιπέδου διδακτορικής διατριβής.
7. Προτεραιότητα και ευθύνη των μελών που συναπαρτίζουν το Π.Μ.Σ. είναι να προωθούν την ποιότητα, τη νέα γνώση και τα επιτεύγματα των επιστημονικών τομέων που θεραπεύουν.
8. Το Π.Μ.Σ. «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» δεν απαιτεί τέλη φοίτησης. Τα έξοδα λειτουργίας του θα καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό, οικείους πόρους του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και την εξασφάλιση κονδυλίων και χορηγιών

μέσω συνεργασιών, όπως λ.χ. με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα κλπ.

Διοίκηση του Π.Μ.Σ

Για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

- α) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος
- β) η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,
- γ) η Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας,
- δ) η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.,
- ε) ο Διευθυντής/η Διευθύντρια του Π.Μ.Σ.

Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.): θα οριστεί με την έναρξη λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Διευθυντής/Διευθύντρια: θα οριστεί με την έναρξη λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Χρονική Διάρκεια, Διάρκεια Φοίτησης, Πιστωτικές Μονάδες

Το Π.Μ.Σ. «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» θα λειτουργήσει κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2025-2026, 2026-2027, 2027-2028, 2028-2029 με δυνατότητα περαιτέρω ανανέωσης έως το ακαδημαϊκό έτος 2034-2035, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η έναρξη του Π.Μ.Σ. γίνεται το χειμερινό εξάμηνο.

Η διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. είναι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (Ε.Κ.Τ.Σ.).

Εκπαίδευση

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. στο Π.Μ.Σ. «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου», οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να παρακολουθήσουν και να περατώσουν επιτυχώς κύκλο μεταπτυχιακών μαθημάτων τεσσάρων Ακαδημαϊκών Εξαμήνων, σύμφωνα με το πρόγραμμα μαθημάτων. Το αναλυτικό περιεχόμενο των μαθημάτων περιλαμβάνεται στον παρόντα Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ. με μέριμνα της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Τα μαθήματα είναι εξαμηνιαία, όπως το εξάμηνο ορίζεται από το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο της Σχολής. Η παρακολούθηση των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

Στην εκπαιδευτική διαδικασία του Π.Μ.Σ., εκτός από την υποχρεωτική παρακολούθηση και εξέταση των μεταπτυχιακών μαθημάτων και την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής, περιλαμβάνονται: διαλέξεις και επιστημονικά sympόσια, εκπαιδευτικές εκδρομές, επιτόπιες/αρχαιολογικές έρευνες, επισκέψεις σε μουσεία, συλλογές, βιβλιοθήκες, ερευνητικά κέντρα και αρχεία καθώς και κάθε άλλη δραστηριότητα που ενισχύει το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Π.Μ.Σ. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/φοιτήτριες υποχρεώνονται να συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες του Π.Μ.Σ.

Για την εξέταση των μαθημάτων και την αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 13 του Κανονισμού Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Πιο συγκεκριμένα η αξιολόγηση πραγματοποιείται με την εκπόνηση γραπτών ή

προφορικών εργασιών, παρουσιάσεων ή ομαδικών έργων ή με άλλους συμβατούς ακαδημαϊκούς τρόπους. Ο φοιτητής/η φοιτήτρια υποχρεούται να καταθέτει στον διδάσκοντα/στην διδάσκουσα την εργασία του/της το αργότερο εντός ενός μηνός μετά τη λήξη του εκάστοτε ακαδημαϊκού εξαμήνου οπότε διδάσκεται το μάθημα και όπως αυτό ορίζεται από το ακαδημαϊκό ημερολόγιο της Φιλοσοφικής Σχολής. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να δοθεί παράταση για την υποβολή εργασίας μετά από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή/της φοιτήτριας και σχετική απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής. Η μη παράδοση εργασίας από μέρους του μεταπτυχιακού φοιτητή/της μεταπτυχιακής φοιτήτριας εντός της περιόδου που ορίζεται παραπάνω εκλαμβάνεται ως αποτυχία στο εν λόγω μάθημα. Η κατάθεση της βαθμολογίας από τους διδάσκοντες/διδάσκουσες γίνεται κατά αποκλειστική προθεσμία 20 ημερών από την υποβολή της εργασίας. Επιτυχής θεωρείται η βαθμολόγηση των εργασιών ή άλλων εξετάσεων με βαθμό τουλάχιστον πέντε (5).

Η αρνητική επίδοση σε ένα μάθημα συνεπάγεται επανάληψη του μαθήματος το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Σύμφωνα με τα άρθρα 11.5, 11.6, 11.7 και 11.8 του Κανονισμού Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, δίνεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, παράτασης και αναστολής σπουδών, σε εργαζόμενους φοιτητές/φοιτήτριες και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σοβαρών λόγων υγείας, σοβαρών οικογενειακών λόγων (θανάτου συγγενούς Α' βαθμού), καθώς και σοβαρών προσωπικών λόγων οι οποίοι τεκμαίρονται με σχετικά έγγραφα, κατά τη διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. και για μη εργαζόμενους φοιτητές/φοιτήτριες.

Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης ορίζεται ως το διπλάσιο της ελάχιστης διάρκειας φοίτησης (2ν), δηλαδή οκτώ (8) εξάμηνα. Η ανώτατη διάρκεια της μερικής φοίτησης ορίζεται ως το ανώτατο όριο φοίτησης προσαυξημένο κατά δύο εξάμηνα, δηλαδή δέκα (10) εξάμηνα. Αν, μετά την παρέλευση των προβλεπόμενων προθεσμιών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/η μεταπτυχιακή φοιτήτρια δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς όλες τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις του/της, προκειμένου να λάβει Δ.Μ.Σ., κρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, μετά από σχετική εισήγηση της Σ.Ε., το ερώτημα περί της συνέχισης των μεταπτυχιακών του/της σπουδών ή της διαγραφής του/της από το Π.Μ.Σ. και σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 18 του Κανονισμού Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Στο Π.Μ.Σ. εφαρμόζεται η σύγχρονη εκπαίδευση με φυσική παρουσία. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 12.4.3 του Κανονισμού Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, μπορεί να εφαρμοστεί και μερική διδασκαλία με μέσα σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% των συνολικών ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος. Επίσης, εφαρμόζεται ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση σύμφωνα με το άρθρο 12.5 του Κανονισμού Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Πρόγραμμα Σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» περιλαμβάνει τέσσερα (4) εξάμηνα σπουδών, που αντιστοιχούν σε 120 ECTS. Κάθε μάθημα/σεμινάριο αποτελείται από δεκατρείς (13) τρίωρες συναντήσεις.

Το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων του Π.Μ.Σ. «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» ορίζεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ECTS
ΙΠΥ101	Μέθοδοι της ιστορικής έρευνας και ιστοριογραφία	ΥΠ	15
ΙΠ1	Ιστορία και Πολιτισμός Ι	ΥΕ	15
ΣΥΝΟΛΟ ECTS ΕΞΑΜΗΝΟΥ: 30			
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΙΠ2	Ιστορία και Πολιτισμός ΙΙ	ΥΕ	15
ΙΠ3	Ιστορία και Πολιτισμός ΙΙΙ	ΥΕ	15
ΣΥΝΟΛΟ ECTS ΕΞΑΜΗΝΟΥ: 30			
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΙΠΣ	Ερευνητικό Σεμινάριο: προετοιμασία Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής	ΥΠ	30
ΣΥΝΟΛΟ ECTS ΕΞΑΜΗΝΟΥ: 30			
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΙΠΔ	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής	ΥΠ	30
ΣΥΝΟΛΟ ECTS ΕΞΑΜΗΝΟΥ: 30			
ΣΥΝΟΛΟ ECTS: 120			

Το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από:

α) Ένα (1) Υποχρεωτικό μάθημα (ΥΠ) που πιστώνεται με 15 ECTS.

Το υποχρεωτικό μάθημα (ιστοριογραφία, περιοδολόγηση της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας, μεθοδολογίες ιστορικής έρευνας, μέθοδοι κριτικής επεξεργασίας πηγών), προσφέρεται από δύο τουλάχιστον διδάσκοντες/διδάσκουσες του Π.Μ.Σ., κατά το Α' Εξάμηνο, και συμβάλλει στην εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με τις ιστορικές σχολές και τις μεθόδους ιστορικής έρευνας.

β) Τρία (3) κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΕ) που πιστώνονται με 15 ECTS έκαστο.

Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρονται στο Α' και Β' εξάμηνο και κατανέμονται σε ομάδες μαθημάτων ΙΠ1, ΙΠ2 και ΙΠ3, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

«Ιστορία και Πολιτισμός Ι» (ΙΠ1) Εξάμηνο Α'		
ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΙΠ1101	Ιστοριογραφία της Γαλλικής Επανάστασης (19 ^{ος} -21 ^{ος} αι.): πολιτική, ιδεολογία, συναισθήματα	Άννα Μαχαιρά
ΙΠ1102	Εθνικισμός και διαμόρφωση εθνικών ταυτοτήτων στην Ευρώπη.	Ιωάννης Ζελεπός
ΙΠ1104	Ζητήματα παραβατικότητας και καταστολής στο Ελληνικό Κράτος (19ος - αρχές 20ού αι.)	Νικόλαος Αναστασόπουλος
ΙΠ1105	Ιστορία των γυναικών, ιστορία του φύλου (19ος-21ός αι.): θεωρία, μεθοδολογία, αρχεία.	Λήδα Παπαστεφανάκη
ΙΠ1106	Εισαγωγή στις σπουδές για τα ζώα/σχέσεις ανθρώπων ζώων. Πολυ-επιστημονικές προσεγγίσεις.	Άννα Μανδυλαρά
ΙΠ1107	Καθημερινή ζωή στα Βαλκάνια και τη Μικρά Ασία κατά τους πρώιμους νεότερους χρόνους: Κοινωνικές σχέσεις, αντιλήψεις, πρακτικές.	Γεώργιος Τζεδόπουλος
ΙΠ1108	Ιστορικότητα των συνόρων και Εθνογραφία των μεθοριακών περιοχών.	Βασίλειος Νιτσιάκος
«Ιστορία και Πολιτισμός ΙΙ» (ΙΠ2) Εξάμηνο Β'		

ΙΠ2201	Οι Θεσμοί στο ελληνικό κράτος: συγκρότηση και εξέλιξη.	Νικόλαος Αναστασόπουλος
ΙΠ2202	Αμερικανική Επανάσταση: η συγκρότηση του κόσμου της μεσαίας τάξης.	Άννα Μαχαιρά
ΙΠ2203	Κόσμοι της εργασίας: ιστοριογραφικές προσεγγίσεις, πηγές, μεθοδολογία.	Λήδα Παπαστεφανάκη
ΙΠ2204	Μετανάστευση: Ιστορία και Θεωρία.	Άννα Μανδουλαρά
ΙΠ2205	Θρησκευτικές ταυτότητες και πολυθρησκευτικότητα στη ΝΑ Ευρώπη.	Ιωάννης Ζελεπός
ΙΠ2206	Εικόνα και ιστορία: από τη γένεση της φωτογραφίας στο διαδίκτυο.	Λάμπρος Φλιτούρης
ΙΠ2207	Οθωμανική Περιβαλλοντική Ιστορία: ιστορικά και φυσικά αρχεία.	Γεώργιος Λιακόπουλος
«Ιστορία και Πολιτισμός ΙΙΙ» (ΙΠ3) Εξάμηνο Β΄		
ΙΠ3207	Διαφωτισμός στη ΝΑ Ευρώπη.	Ιωάννης Ζελεπός
ΙΠ3208	Ο Balzac, η Ανθρώπινη Κωμωδία, η ιστορία και η ιστοριογραφία.	Άννα Μαχαιρά
ΙΠ3209	Ιστορίες πόλεων: Ευρώπη, Οθωμανική Αυτοκρατορία, Ελλάδα.	Λήδα Παπαστεφανάκη
ΙΠ3210	Λαϊκή κουλτούρα, αστικοί μετασχηματισμοί και ηγεμονίες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου Ελλάδα.	Άννα Μανδουλαρά
ΙΠ3211	Ο Ηπειρωτικός χώρος στη σύγχρονη εποχή. Πηγές και μεθοδολογία.	Νικόλαος Αναστασόπουλος
ΙΠ3212	Δημοφιλής κουλτούρα και Ιστορία: διεπιστημονικές προσεγγίσεις.	Λάμπρος Φλιτούρης
ΙΠ3213	Ιστορία και Ψηφιακότητα.	Γεώργιος Τζεδόπουλος
ΙΠ3214	Πολιτισμική οικολογία και τοπικοί πολιτισμοί.	Βασίλειος Νιτσιάκος

γ) Ένα (1) Υποχρεωτικό Ερευνητικό Σεμινάριο (ΕΣ ΥΠ) που πιστώνεται με 30 ECTS.

Στο Γ΄ εξάμηνο πραγματοποιείται το υποχρεωτικό ερευνητικό σεμινάριο («Ερευνητικό Σεμινάριο – προετοιμασία Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής»), κατά το οποίο οι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν τακτικές εβδομαδιαίες συναντήσεις (13 εβδομάδων) με τους διδάσκοντες / τις διδάσκουσες του Π.Μ.Σ. οι οποίοι έχουν αναλάβει την εποπτεία των μεταπτυχιακών Διπλωματικών Διατριβών τους. Οι επιβλέποντες καθηγητές/επιβλέπουσες καθηγήτριες καθοδηγούν τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στη μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας και γραφής αναθέτοντάς τους την εκπόνηση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων. Το υποχρεωτικό Ερευνητικό Σεμινάριο (ΕΣ) εισάγει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στη μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας και γραφής και τους/τις προετοιμάζει για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής. Πιστώνεται με 30 ECTS.

δ) την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής, που πιστώνεται με 30 ECTS.

Στο Δ΄ εξάμηνο εκπονείται η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Διατριβή (ΜΔΔ) που πιστώνεται με 30 ECTS (βλ. σχετικά πιο κάτω σ. 23).

Α' εξάμηνο

ΥΠ1101 Μέθοδοι της ιστορικής έρευνας και ιστοριογραφία (ΥΠ), (ECTS 15).

Διδάσκοντες: Άννα Μαχαιρά, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και Ιωάννης Ζελεπός, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το σεμινάριο είναι οργανωμένο σε δύο άξονες. Ο πρώτος αναφέρεται στα ζητήματα που απασχολούν ρητά ή άρρητα τους ιστορικούς κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους: ποιος είναι ο ρόλος και η φύση της αλήθειας και πως εκφράζεται η αλήθεια αυτή στο ιστορικό έργο, πως μπορεί ο ιστορικός να οργανώσει τη σύνθεση των γεγονότων; Είναι αποδεκτή η ηθική κρίση στην ιστορία και πως μπορεί αυτή να αιτιολογηθεί; Ποιος είναι ο ρόλος και η λειτουργία του ιστορικού στην κοινωνία; Οι προβληματισμοί αυτοί που συχνά απασχολούν τον κλάδο της φιλοσοφίας της ιστορίας θα αποτελέσουν τη βάση πάνω στην οποία θα κινηθούμε στον δεύτερο άξονα: τη διαμόρφωση της ιστορικής έρευνας από τον 19^ο αιώνα έως σήμερα και την έκφρασή της σε διαφορετικές ιστοριογραφικές σχολές και ρεύματα. Επιδίωξη του σεμιναρίου είναι να κατανοηθεί η αλληλεξάρτηση της ιστορικής σκέψης και γραφής με το διανοητικό πλαίσιο της εποχής και με τις άλλες επιστήμες. Έτσι, η μελέτη κάθε σχολής/ρεύματος διερευνά τα αίτια συγκρότησης, τον τρόπο που η συγκεκριμένη σχολή αντιλαμβάνεται τη σχέση παρελθόντος-παρόντος, τις θέσεις της για την ιστορική συγγραφή και την ερευνητική της μεθοδολογία.

Ομάδα μαθημάτων «Ιστορία και Πολιτισμός Ι»

ΙΠ1101 Ιστοριογραφία της Γαλλικής Επανάστασης (19^{ος}-21^{ος} αι.): πολιτική, ιδεολογία, συναισθήματα (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Άννα Μαχαιρά, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Από τις πρώτες ημέρες του Ιουνίου 1789, αρκετοί από τους πρωταγωνιστές στο Παρίσι και την επαρχία αντιλαμβάνονται άμεσα ότι τα πράγματα κινούνται σε τροχιά καταστροφής όλων εκείνων που έχουν προηγηθεί. Αντιλαμβάνονται ότι η δική τους «Επανάσταση» είναι η άρνηση του παρελθόντος και η ανακάλυψη του μέλλοντος, κάνουν την προβολή σε ένα μέλλον που σίγουρα θα είναι καλύτερο. Η ιστοριογραφία της Επανάστασης αρχίζει με αυτή την πρώτη διαπίστωση: η Επανάσταση είναι από μόνη της ιστορικό αντικείμενο. Έτσι η Επανάσταση καταλήγει να ενσωματώνει την σκέψη για την ιστορία και τη βούληση για τον κοινωνικό μετασχηματισμό: δεν ήταν μόνο η φιλοσοφία αλλά και η έντονη πολεμική γύρω από την ιστορία της Γαλλίας που διάπλασαν ένα μεγάλο τμήμα της φωτισμένης γνώμης της εποχής και συνέβαλαν αποφασιστικά στην απαξίωση των βάσεων της βασιλείας. Ήταν η πολεμική γύρω από την Επανάσταση που την έκανε pensable.

Στο σεμινάριο θα παρακολουθήσουμε τις σταθερές και τις μετατοπίσεις της ιστοριογραφίας της Επανάστασης από το τέλος του 18ου αιώνα μέχρι σήμερα, μέσα από τη συστηματική μελέτη των έργων που την αφηγούνται και τη διερεύνηση του πλαισίου παραγωγής τους, στα επίπεδα της οικονομίας, της πολιτικής, της ιδεολογίας, των συναισθημάτων.

ΙΠ1102 Εθνικισμός και διαμόρφωση εθνικών ταυτοτήτων στην Ευρώπη (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Ιωάννης Ζελεπός, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ο εθνικισμός είναι μία νεωτερική ιδεολογία που διαμορφώθηκε από τον 18^ο-19^ο αιώνα, απέκτησε στη συνέχεια πολύμορφες εκφάνσεις και εξακολουθεί μέχρι σήμερα να επηρεάζει συλλογικές συνειδήσεις. Το μάθημα προσφέρει μία ανάλυση της ιστορικής διαδρομής της ιδεολογίας του εθνικισμού και της διαμόρφωσης εθνικών ταυτοτήτων στην Ευρώπη με

έμφαση στην πολυμορφία εκφάνσεων, στον κοινωνικό-πολιτικό δυναμισμό του φαινομένου και στη συστηματική ανάλυση της σχετικής ιστοριογραφίας και κριτικής έρευνας από το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

ΙΠ1104 Ζητήματα παραβατικότητας και καταστολής στο Ελληνικό Κράτος (19ος - αρχές 20ού αι.) (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Νικόλαος Αναστασόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Αντικείμενο του μαθήματος είναι να καταγράψει και να ερμηνεύσει τα παραβατικά φαινόμενα από την ίδρυση του ελληνικού κράτους έως περίπου τη βενιζελική τετραετία του 1928-1932. Άλλωστε, αυτά με βασικότερο τη ληστεία επηρέασαν σημαντικά την καθημερινότητα των πολιτών και τη λειτουργία του δημόσιου βίου και αφετέρου συνδέθηκαν με τις μορφές κοινωνικής δράσης της περιόδου και του τόπου. Βασικές εκφάνσεις του φαινομένου αποτέλεσαν οι δολοφονίες, οι εκβιασμοί, οι ζωκλοπές, οι απαγωγές και οι αιχμαλωσίες προσώπων για την απελευθέρωση των οποίων απαιτήθηκαν υψηλά χρηματικά ποσά. Πρέπει να επισημανθεί ότι αναπτύχθηκε και ένα πλέγμα πελατειακών σχέσεων μεταξύ των παραβατών και των πολιτικών στελεχών με αποτέλεσμα τα αντίστοιχα φαινόμενα να σημειώσουν έξαρση.

Σκοπός του μαθήματος, με την βοήθεια των ιστορικών τεκμηρίων και γενικότερα των πηγών, είναι να απαντήσει σε ουσιώδη ερωτήματα, όπως τις πτυχές της κοινωνικής ζωής που επηρεάστηκαν από τα παραβατικά φαινόμενα, τις συνέπειες των φαινομένων αλλά και των μεθόδων καταστολής του καθώς και το κατά πόσον τα προβλήματα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους συνέβαλαν στην έξαρση των φαινομένων

Πεδία διαλέξεων: Βιβλιογραφικές προσεγγίσεις για το θέμα, η προβληματική του θέματος, η τεκμηρίωση του θέματος, Πηγές (Δικαστικά αρχεία, Εφημερίδες, Νομοθεσία), κατηγοριοποίηση παραβατικών πράξεων, κατασταλτική αντιμετώπιση παραβατικών πράξεων, ποινές και σωφρονιστική πολιτική, η ανθρωπογεωγραφία της καταστολής, ποινικοποίηση της πολιτικής ζωής, η φυσιογνωμία της ληστείας, η ελευθερία της έκφρασης, ζητήματα έμφυλης παραβατικότητας, κοινωνικά στερεότυπα και ηθικές αξίες.

ΙΠ1105 Ιστορία των γυναικών, ιστορία του φύλου (19ος-21ός αι.): θεωρία, μεθοδολογία, αρχεία (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Λήδα Παπαστεφανάκη, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Οι επεξεργασίες της φεμινιστικής θεωρίας, της ιστορίας των γυναικών και της ιστορίας του φύλου έχουν συμβάλλει καθοριστικά στην ανανέωση των ιστορικών σπουδών διεθνώς.

Το σεμινάριο έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες τη βασική κατανόηση του πεδίου της ιστορίας των γυναικών και του φύλου (μέσα από έννοιες, θεωρίες και προσεγγίσεις), ώστε να εξοικειωθούν με τις προκλήσεις της έρευνας στην ιστορία των γυναικών και του φύλου.

Το σεμινάριο έχει τρεις άξονες: α) την ιστορία των γυναικών και του φύλου με την ανάλυση των κύριων εννοιών και ιστοριογραφικών συζητήσεων, β) την ερευνητική μεθοδολογία για την ιστορία των γυναικών, με έμφαση στην έννοια του αρχείου, γ) την πραγματολογική προσέγγιση της παρουσίας των γυναικών στην Ευρώπη, κυρίως μετά τη γαλλική Επανάσταση, την ανάδειξη του φεμινιστικού κινήματος στο τέλος του 19^{ου} αιώνα, τις πολιτικές και κοινωνικές διεκδικήσεις, την αργή πορεία εξόδου των γυναικών από τον ιδιωτικό και ημιδημόσιο ρόλο τους στο προσκήνιο των ευρωπαϊκών κοινωνιών.

Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν τα κυριότερα ιστορικά έργα της διεθνούς βιβλιογραφίας στην ιστορία των γυναικών και του φύλου, με έμφαση στο ευρωπαϊκό

παράδειγμα (στις θεματικές των δικαιωμάτων, της συμμετοχής στην πολιτική και τη δημόσια σφαίρα, της οικογένειας, της εκπαίδευσης, της εργασίας, της βίας, της σεξουαλικότητας).

ΙΠ1106 Εισαγωγή στις σπουδές για τα ζώα/σχέσεις ανθρώπων ζώων. Πολυ-επιστημονικές προσεγγίσεις (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Άννα Μανδυλαρά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Έχουν περάσει πολλά χρόνια έρευνας από τότε που ο Fernand Braudel στο περίφημο έργο του «Υλικός Πολιτισμός, Οικονομία και Καπιταλισμός (15ος-18ος αιώνας)», αφιέρωσε μερικές – πυκνές ωστόσο – σελίδες για τα ζώα στο υπό-κεφάλαιο «ζωϊκή δύναμη» του πέμπτου κεφαλαίου με τίτλο «η διάδοση της τεχνολογίας: ενεργειακές πηγές και μεταλλουργία». Από τότε μέχρι σήμερα, στην παγκόσμια βιβλιογραφία, η μελέτη των ζώων και η σχέση «ανθρώπων-ζώων» έχει γίνει κυρίαρχο ρεύμα στην ιστορία του περιβάλλοντος, στη διανοητική ιστορία, στην πολιτισμική ιστορία, στην ιστορία της Ιατρικής, της Επιστήμης και της τεχνολογίας. Και ακριβώς επειδή η μελέτη των ζώων έχει εισβάλει στην έρευνα από πολλές πλευρές, για τους ειδικούς, η ιστορία των ζώων, αποτελεί στροφή “animal turn” – κατ’ αναλογία με την «γλωσσική στροφή» “linguistic turn” και όχι απλώς ένα νέο «υπό-πεδίο» ανάλυσης.

Ωστόσο, παρότι η σχέση ανθρώπων και ζώων δεν είναι ένα, εντελώς, νέο πεδίο, της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας ιστοριογραφίας, τα θέματα που έχουν προσδιοριστεί στην αλλοδαπή ως «animal studies», «σπουδές για τα ζώα», είναι εξαιρετικά περιορισμένα στην ελληνική, ανθρωπολογική και ιστορική, έρευνα.

Το σεμινάριο θα μελετήσει τόσο την έννοια του περιβάλλοντος όσο και τις σχέσεις ανθρώπων και ζώων, αναλύοντας εργασίες ανθρωπολόγων - όπως ο Tim Ingold – οι οποίες διερευνούν μία νέα «οντολογική ισοδυναμία» ανθρώπων και ζώων, αμφισβητώντας τον δυτικό/αποικιοκρατικό δυισμό αιώνων, μεταξύ κοινωνίας και φύσης, μεταξύ ανθρώπινης και ζωώδους κατάστασης. Θα διερευνηθούν παραδείγματα τα οποία φανερώνουν τους πολλαπλούς τρόπους με τους οποίους, αποικιοκρατικές πολιτικές και αφηγήματα έχουν καθορίσει τη σχέση των ανθρώπινων πληθυσμών με εκείνους των ζώων: γλώσσες, κοινωνίες, κουλτούρες, οικοσυστήματα, κλιματικές αλλαγές κ.λπ φέρουν τα σημάδια του ανθρώπινου ιμπεριαλισμού, της κατάκτησης, των μεταναστευτικών ροών, της παγκοσμιοποίησης, της αποικιοκρατίας και της νέο-αποικιοκρατίας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ερωτήματα όπως «τι θα σήμαινε για το ανθρώπινο είδος να από-αποικιοποιήσει τις σχέσεις του με άλλους οργανισμούς του πλανήτη;» ή «θα ήταν ποτέ δυνατόν να από-αποικιοποιήσουμε τα ζώα;», θα απασχολήσουν το σεμινάριο μέσα από πολύ-επιστημονικές προσεγγίσεις.

Ειδικότερα, θα μας απασχολήσουν αφηγήματα, εικόνες και σύμβολα των ζώων και της σχέσης ανθρώπων και ζώων της Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής ιστορίας.

ΙΠ1107 Καθημερινή ζωή στα Βαλκάνια και τη Μικρά Ασία κατά τους πρώιμους νεότερους χρόνους: Κοινωνικές σχέσεις, αντιλήψεις, πρακτικές (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Γεώργιος Τζεδόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το μεταπτυχιακό μάθημα εξετάζει τους όρους διαβίωσης και συμβίωσης των ανθρώπων στις πόλεις και στην ύπαιθρο των Βαλκανίων, του Αιγαίου και της δυτικής Μικράς Ασίας υπό οθωμανική κυριαρχία. Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες με τους επιστημονικούς προβληματισμούς για τη βίωση του καθημερινού, με ιδιαίτερη έμφαση στις κοινωνικές σχέσεις, στις αντιλήψεις και τις πρακτικές

των ανθρώπων. Στο πλαίσιο αυτό, υιοθετεί μια οπτική «από τα κάτω», θέτοντας στο επίκεντρο τις κοινωνικές ομάδες και τα άτομα, και τον τρόπο με τον οποίο βιώνουν τον κόσμο, στον οποίο ζουν, και τις σχέσεις τους με τους άλλους. Παράλληλα εξετάζονται οι δομές και τα πολιτισμικά πλαίσια, στα οποία εντάσσονται οι καθημερινές αντιλήψεις και πρακτικές, αλλά και οι δυναμικές αλλαγής των τελευταίων.

ΙΠ1108 Ιστορικότητα των συνόρων και Εθνογραφία των μεθοριακών περιοχών (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Βασίλειος Νιτσιάκος, Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το σύνορο τόσο ως προς τη μορφή του όσο και ως προς τη νοηματοδότησή του έχει διαφοροποιηθεί μέσα στην Ιστορία. Στις αρχαίες κοινωνίες και τις μεσαιωνικές κοινωνίες το σύνορο δεν ήταν μια γραμμή όπως είναι στη εποχή της νεοτερικότητας, αλλά μια ουδέτερη ζώνη, η οποία δεν είναι επακριβώς καθορισμένη. Επίσης, ως προς τη συμβολική του διάσταση, ως όριο, αποκτά διαφορετικά νοήματα ανάλογα με τους πολιτειακούς σχηματισμούς που επικρατούν κάθε φορά στο χώρο και το χρόνο και συνδέεται κατ' εξοχήν με τις συλλογικές ταυτότητες, ορίζοντας τις σχέσεις τους με ετερότητες.

Η Ανθρωπολογία των συνόρων είναι ένας ραγδαία αναπτυσσόμενος κλάδος, που ουσιαστικά εγκαινιάστηκε με την πρωτοποριακή για την εποχή της δουλειά του Fr. Barth για τις εθνοτικές ομάδες και τα σύνορα *Ethnic groups and boundaries. The social organization of cultural difference*, 1965). Η επόμενη εμβληματική έκδοση είναι το βιβλίο των T. W. Wilson and H. Donnan (ed.) *Border identities. Nation state at international frontiers*, 1998). Μια από τις διαστάσεις που τονίζουν οι παραπάνω συγγραφείς στην εισαγωγή του βιβλίου είναι η συμβολική διάσταση του συνόρου, που συνδέεται με τις ταυτότητες, στη νεοτερικότητα με τις εθνικές ταυτότητες. Η συζήτηση έχει προχωρήσει περαιτέρω στο πλαίσιο της μετα-νεοτερικότητας, όπου ο λόγος πια αφορά και την «απο-εδαφοποίηση των ταυτοτήτων» (A. Appadurai, *Modernity at large. Cultural dimensions of globalization*, 1997).

Στο σεμινάριο θα ασχοληθούμε αρχικά με τα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που αφορούν στο σύνορο στην ιστορική του διάσταση αλλά από τη σκοπιά της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Στη συνέχεια θα επικεντρώσουμε το ενδιαφέρον μας στην περίπτωση των Βαλκανίων σε σχέση με τη μετάβαση από την Οθωμανική κυριαρχία στα σύγχρονα έθνη κράτη. Θα μας απασχολήσει ιδιαίτερα το ζήτημα της χάραξης των συνόρων σε σχέση με τις εθνικές και εθνοτικές ταυτότητες.

Παραδειγματικά, θα χρησιμοποιήσουμε την περίπτωση του ελληνο-αλβανικού συνόρου και του Μακεδονικού ζητήματος. Έτσι θα ασχοληθούμε με τις ανάλογες μεθοριακές περιοχές της Ηπείρου και της Μακεδονίας.

Το Σεμινάριο περιλαμβάνει, επίσης, εθνογραφική έρευνα πεδίου.

Β' Εξάμηνο

Ομάδα μαθημάτων «Ιστορία και Πολιτισμός II»

ΙΠ2201 Οι Θεσμοί στο ελληνικό κράτος: συγκρότηση και εξέλιξη (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Νικόλαος Αναστασόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Αναλυτικότερα, στο μάθημα εξετάζονται ζητήματα, τα οποία σχετίζονται με την οργάνωση του κράτους, την λειτουργία των πολιτικών θεσμών καθώς και την θέσπιση των Συνταγμάτων. Επιπρόσθετα, θα μας απασχολήσουν θέματα, τα οποία αφορούν την Πολιτειακή εξέλιξη και την αποτύπωση των φορέων της εξουσίας με έμφαση στην κοινωνική τους βάση και τις προγραμματικές τους αρχές κατά την διάρκεια ύπαρξης του Ελληνικού κράτους. Ο αστικός

εκσυγχρονισμός και οι μεταβολές στην οικονομία φωτίζουν και επηρεάζουν τις πτυχές αυτής της θεσμικής εξέλιξης.

Στην ίδια κατεύθυνση θα αναλυθούν ζητήματα σχετικά με την εξέλιξη του πολιτικού συστήματος και την εκλογική διαδικασία, την επιρροή της εκτελεστικής εξουσίας, την οργάνωση της δικαιοσύνης και τις παρεμβάσεις του στρατού. Ακόμα, το μάθημα παρακολουθεί τις διαδικασίες ένταξης της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Γενικότερα, στόχος του μαθήματος είναι να εισαχθούν οι φοιτητές στη θεωρητική συζήτηση για τη θεσμική συγκρότηση και αντίστοιχα εξέλιξη στο Ελληνικό κράτος. Ομοίως, να μνηθούν στην βασική για το θέμα βιβλιογραφία, στην κριτική προσέγγιση των πηγών (που παρουσιάζονται και αναλύονται κατά τις παραδόσεις) και στην τεχνική της συγγραφής μιας ιστορικής εργασίας.

Πεδία διαλέξεων: Οργάνωση της εξουσίας και η διαμόρφωση των πολιτικών θεσμών σε διάφορες περιόδους της ιστορίας του Ελληνικού Κράτους, τα Συντάγματα και η εδραίωση του Συνταγματικού κράτους, αναθεωρήσεις Συνταγμάτων και ο Συνταγματικός εκσυγχρονισμός, περίοδοι Ελληνικής Δημοκρατίας: θεσμοί, μεταρρυθμίσεις, πολιτικό σύστημα, πολιτικές. Πολιτεύματα και παραβιάσεις των δημοκρατικών θεσμών, πηγές, τεκμήρια και ανάλυση σχετικών κειμένων.

ΙΠ2202 Αμερικανική Επανάσταση: η συγκρότηση του κόσμου της μεσαίας τάξης (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Άννα Μαχαιρά, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Στο σεμινάριο θα εξετάσουμε τους λόγους και τις καταστάσεις που οδήγησαν στον μετασχηματισμό της αμερικανικής δημοκρατίας σε μία «middle-class republic», αναδεικνύοντας τις πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές δυναμικές που αναπτύχθηκαν στην πορεία των αιώνων ύπαρξής της, με εσωτερικές αντιφάσεις και συχνά σε αντιδιαστολή με τις πιο γνώριμες ευρωπαϊκές εξελίξεις. Θα αναζητηθούν τα φιλοσοφικά και πολιτικά θεμέλια της αμερικανικής δημοκρατίας, θα αντιμετωπιστούν η δουλεία, οι φυλετικές διακρίσεις και οι διακρίσεις του φύλου ως οργανικό τμήμα της κοινωνικής δομής και θα επιχειρηθεί η σύγκριση με τα ευρωπαϊκά αριστοκρατικά μοντέλα.

ΙΠ2203 Κόσμοι της εργασίας: ιστοριογραφικές προσεγγίσεις, πηγές, μεθοδολογία (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Λήδα Παπαστεφανάκη, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το μάθημα εξετάζει την ιστορική συγκρότηση της έννοιας της εργασίας στη νεότερη και σύγχρονη εποχή μέσα από διαφορετικές ιστοριογραφικές προσεγγίσεις. Από τις πρώτες θεωρητικές αναφορές στο βιομηχανικό τρόπο παραγωγής (Α. Smith, D. Ricardo) και μέχρι σήμερα, η εργασία-εμπόρευμα και εξάρτημα της αγοράς, αποκομμένη από τη φιλοσοφική διάσταση της ανθρώπινης δραστηριότητας που την ταυτίζει με την ίδια τη ζωή, καταλαμβάνει κεντρική θέση στο πεδίο της οικονομίας: όχι μόνο ως συντελεστής της παραγωγικής διαδικασίας, αλλά και ως μέτρο της αξίας των προϊόντων. Η επανένταξη της ανθρώπινης εργασίας στη φιλοσοφική της διάσταση από τον Κ. Μαρξ, η σύνδεση των εννοιών της εργασίας και της ελευθερίας, η ανάδειξη των κοινωνικών τάξεων και του ιδιαίτερου ρόλου της εργατικής τάξης έθεσαν την εργασία όχι πια μόνο στο προσκήνιο της οικονομίας, αλλά στο επίκεντρο των κοινωνικών και πολιτικών προβληματισμών των αιώνων που ακολούθησαν. Εστιάζοντας στις ποικίλες μορφές που έλαβε η εργασία ιστορικά το σεμινάριο θα αναδείξει τις διχοτομίες που διέπουν την έννοια: παραγωγική/ «αναπαραγωγική» εργασία, ελεύθερη/καταναγκαστική, μισθωτή/άμισθη, σταθερή/ευέλικτη, σύγχρονη/παραδοσιακή

κ.ο.κ., ακολουθώντας τις κύριες ιστοριογραφικές τάσεις και τις διαφορετικές θεωρητικές/μεθοδολογικές προσεγγίσεις που έχουν διαμορφώσει το πεδίο της ιστορίας της εργασίας από τον 19^ο αιώνα έως σήμερα.

ΙΠ2204 Μετανάστευση: Ιστορία και Θεωρία (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Άννα Μανδυλαρά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το φαινόμενο της διεθνούς μετανάστευσης είναι πολυσύνθετο και η διερεύνηση των αιτιών και των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών επιπτώσεών του, τόσο στη χώρα προέλευσης, όσο και στη χώρα υποδοχής, απαιτεί πολλαπλότητα προσεγγίσεων και μεθοδολογικών εργαλείων. Συνυφάινεται δε με τις «μεγάλες» ιστορίες του καπιταλισμού, του εκσυγχρονισμού, της εκβιομηχάνισης, των πολέμων, σχετίζεται με άλλα λόγια άμεσα με όλα τα ζητήματα οικονομικής, πολιτικής και ηθικής φύσεως, τα οποία η σημερινή ανθρωπότητα βιώνει και υφίσταται, χωρίς ωστόσο να φαίνεται ότι μπορεί να επιλύσει ή – έστω – να θέσει υπό βελτιωμένους όρους.

Το σεμινάριο θα μελετήσει την ελληνική υπερατλαντική μετανάστευση του εικοστού αιώνα, καθώς και την ελληνική μετανάστευση στην Ευρώπη τον εικοστό και τον εικοστό πρώτο αιώνα, ενώ θα επεκταθεί στα χαρακτηριστικά και τις αιτίες της σημερινής διεθνούς μετανάστευσης. Θα διερευνηθούν παραδείγματα τα οποία αναδεικνύουν τις εμπειρίες της εκμετάλλευσης που βιώνουν μετανάστες/μετανάστριες τόσο στον εργασιακό χώρο όσο και στον πολιτικό/κοινωνικό.

Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στην εργασιακή εκμετάλλευση παγκοσμίως και «διαχρονικά» π.χ. των Ελλήνων στην Αμερική ή των Πακιστανών στην Ελλάδα, η οποία συνήθως «διευκολύνεται» από ιδεολογικοποιημένες αντιλήψεις και νοοτροπίες περί «νότιων», «σκουρόχρωμων», «ξένων», «ορθόδοξων» ή «μωαμεθανών», επιτείνοντας ταυτόχρονα την κοινωνική, πολιτισμική και πολιτική περιθωριοποίηση των φυλετικοποιημένων αυτών πληθυσμών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, θα μας απασχολήσουν πρόσφατα γεγονότα όπως ο πόλεμος στη Συρία, η αύξηση της άτυπης μετανάστευσης αλλά και των προσφυγικών ροών στην Ευρώπη, η παγκόσμια οικονομική κρίση, η άνοδος των νέο-ρατσιστικών ιδεολογιών, η «περιφρούρηση» της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.

ΙΠ2205 Θρησκευτικές ταυτότητες και πολυθρησκευτικότητα στη ΝΑ Ευρώπη (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Ιωάννης Ζελεπός, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ιστορία της πολυθρησκευτικότητας και διαμόρφωσης θρησκευτικών συλλογικών ταυτοτήτων στη ΝΑ Ευρώπη από τα πρώιμα νεότερα χρόνια με έμφαση σε διαθρησκευτικές επαφές και αλληλεπιδράσεις.

ΙΠ2206 Εικόνα και ιστορία: από τη γένεση της φωτογραφίας στο διαδίκτυο (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Λάμπρος Φλιτούρης, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Καλύπτοντας μια περίοδο από τα τέλη του 19ου αι. ως σήμερα, το σεμινάριο εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους η έλευση των νέων τεχνολογιών στην μετάδοση και την αναπαραγωγή μετέβαλλε την σχέση των σύγχρονων κοινωνιών με την εικόνα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην σχέση της εικόνας με την προπαγάνδα. Στο σεμινάριο αναλύονται μια σειρά από διαφορετικούς τύπους εικόνων (αφίσες, φωτογραφίες, κινηματογραφικές ταινίες, σχέδια και γελοιογραφίες, λαϊκές εικόνες, τηλεοπτικά προγράμματα κτλπ), οι χρήσεις τους σε

πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο και οι τρόποι συγκρότησης των πολιτισμικών αισθητικών προτύπων στις σύγχρονες κοινωνίες.

Ειδικότερα εξετάζονται τα ζητήματα : Η εικόνα στην υπηρεσία της προπαγάνδας: Από τον Μεγάλο Πόλεμο στην Επανάσταση των Μπολσεβίκων. Η εικόνα στην υπηρεσία της προπαγάνδας: η φασιστική Ιταλία και η ναζιστική Γερμανία. Η εικόνα στην υπηρεσία της προπαγάνδας: ο λόγος του «Λευκού ανθρώπου» και η αποικιοκρατία.Το φωτορεπορτάζ. Η εικόνα στην υπηρεσία της προπαγάνδας: ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος.Η ανακάλυψη του Ολοκαυτώματος. Η ανακάλυψη του Αμερικάνικου Ονείρου. Η οπτική κουλτούρα του Ψυχρού Πολέμου. Η μαζική κουλτούρα και η παγκόσμια εικόνα. Η εικόνα ως αντι-ιστορία

ΙΠ2207 Οθωμανική Περιβαλλοντική Ιστορία: ιστορικά και φυσικά αρχεία (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Γεώργιος Λιακόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (υπό διορισμό)

Εξετάζονται οι ακόλουθοι τομείς:

(α) Ιστορικές πηγές: ποσοτικά και ποσοτικοποιήσιμα δεδομένα που αντλούνται από ιστορικές πηγές της οθωμανικής περιόδου· εξέταση της σημασίας και της αξιοπιστίας τους, υποβολή σε στατιστική ανάλυση.

(β) Φυσικές πηγές: ιζήματα, συγκεντρώσεις γύρης (Παλυνολογία), σπηλαιοθέματα, δένδροχρονολογία· η χρονική και χωρική κλίμακα· εξέταση της αξιοπιστίας τους και η ανθρώπινη παρέμβαση στη διαδικασία ανάλυσης.

(γ) Ο διάλογος ανάμεσα στα ιστορικά και τα φυσικά αρχεία: συνομιλούν, αλληλοκαλύπτονται ή αλληλοαναιρούνται; Η ανάγκη για εύρεση κοινής επιστημονικής γλώσσας μεταξύ ιστορικών και παλαιοπεριβαλλοντολόγων. Ο κίνδυνος του ντετερμινισμού.

(δ) Ενδείξεις διακυμάνσεων ανθρωπογενούς πίεσης στο περιβάλλον: οι επιπτώσεις οικονομικών και κοινωνικών μεταβολών στο περιβάλλον.

(ε) Το κλίμα και τα παθογόνα ως παράγοντες ιστορικών μεταβολών.

(στ) Γεωγραφία, γεωμορφολογία και εδαφολογία: η χρήση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στην ανάλυση ιστορικών φαινομένων.

(ζ) Οικοβιογραφίες πόλεων και υπαίθρου.

(η) Μελέτες οθωμανικής περιβαλλοντικής ιστορίας στον ελλαδικό χώρο.

Ομάδα μαθημάτων «Ιστορία και Πολιτισμός III»

ΙΠ3207 Διαφωτισμός στη ΝΑ Ευρώπη (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Ιωάννης Ζελεπός, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Εισαγωγική επισκόπηση της ιστορίας του Διαφωτισμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη με αναφορά στις πνευματικές καταβολές και στους πολιτικούς και κοινωνικούς προβληματισμούς του.

ΙΠ3208 Ο Balzac, η Ανθρώπινη Κωμωδία, η ιστορία και η ιστοριογραφία (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Άννα Μαχαιρά, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το σεμινάριο, με επίκεντρο τις πολλαπλές εκφάνσεις της έρευνας που υποστηρίζει ο διάλογος μεταξύ ιστορικών και ειδικών μελετητών του Balzac, φιλοδοξεί να αντιμετωπίσει ευρύτερα το ζήτημα των σχέσεων ιστοριογραφίας και λογοτεχνίας. Θα εξετάσουμε το μυθιστορηματικό έργο του Balzac, η έναρξη του οποίου συμπίπτει με την περίοδο της Παλινόρθωσης, όταν ολοκληρώνεται μια επανάσταση στον χώρο των ιστορικών μελετών. Θα αναζητήσουμε την

παρουσία και τη βαρύτητα της σκέψης για την Ιστορία στα μυθιστορήματά του, στα *Œuvres diverses* και στα κείμενα των προλόγων του, θα παρατηρήσουμε την εμφάνιση της Ιστορίας στο επίπεδο του στυλ, της αφηγηματικής πρακτικής, της έκφρασης. Θα αναρωτηθούμε αυτό που μπορεί να προσφέρει στους σημερινούς ιστορικούς η ανάγνωση του συγγραφέα της *Comédie humaine*.

ΙΠ3209 Ιστορίες πόλεων: Ευρώπη, Οθωμανική Αυτοκρατορία, Ελλάδα (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Λήδα Παπαστεφανάκη, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το σεμινάριο εξετάζει την ιστορία και ιστοριογραφία για το αστικό φαινόμενο στη νεότερη και σύγχρονη εποχή, στην Ευρώπη, την Οθωμανική Αυτοκρατορία και την Ελλάδα.

ΙΠ3210 Λαϊκή κουλτούρα, αστικοί μετασχηματισμοί και ηγεμονίες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου Ελλάδα (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκουσα: Άννα Μανδυλαρά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ο ελληνικός Μεσοπόλεμος, έχει τα τελευταία χρόνια μελετηθεί ως αναπόσπαστο τμήμα του ευρωπαϊκού Μεσοπολέμου, όπου η «κοσμογονία» του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου έφερε στο προσκήνιο της πολιτικής και της κοινωνίας ευρείες λαϊκές ομάδες, οι οποίες υποχρέωσαν τους παλαιούς πολιτικούς να αναζητήσουν νέες μορφές διακυβέρνησης. Οι πειραματισμοί των μέσων, των μεθόδων και της πολιτικής ιδεολογίας, επηρέαζαν ολόκληρο το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό φάσμα και επιδρούσαν στα πεδία τόσο της πολιτικής, όσο και της τέχνης ή της καθημερινής ζωής. Η Ελλάδα μεταμορφώνεται ταχύτατα, τόσο πολεοδομικά, όσο και δημογραφικά. Οι Έλληνες της διασποράς και της «καθ' ημάς Ανατολής», είχαν την πρωτοκαθεδρία στα έργα εκσυγχρονισμού ήδη από την κρίσιμη περίοδο 1880-1922, καθώς αναζητούσαν ασφαλέστερες αγορές για τα κεφάλαιά τους και ευνοϊκές πολιτικές διασυνδέσεις για την κερδοφορία τους. Ωστόσο, οι ομογενείς, δεν έδρασαν, εν κενώ, αλλά σε μία χώρα πολλαπλών κοινωνικό-οικονομικών ταχυτήτων, με πολυπληθείς ομάδες μικρο-επαγγελματιών που ενημερώνονταν και σατίριζαν τις ανώτερες κοινωνικές τάξεις, αντιστέκονταν, δηλαδή, με όποιο τρόπο μπορούσαν, στην φτώχεια που τους απειλούσε.

Μέσα στο πλαίσιο του Μεσοπολέμου, όπου «η Ελλάδα βρισκόταν μπροστά στα προβλήματα μιας δεύτερης εθνικής συγκρότησης», το σεμινάριο θα μελετήσει τους πολιτισμικούς και, εν τέλει, πολιτικούς δυϊσμούς «λαϊκό/λόγιο» «υψηλή/χαμηλή κουλτούρα και πολιτισμός» όπως αυτοί έχουν αναλυθεί διεπιστημονικά από την κοινωνική και πολιτισμική θεωρία. Η ευρεία θεωρητική συζήτηση που παράχθηκε από την Σχολή της Φραγκφούρτης και τις βρετανικές πολιτισμικές σπουδές μέχρι τις μετα-αποικιακές σπουδές και τις σπουδές των υπάλληλων τάξεων, θα χρησιμεύσει ως αναλυτικό εργαλείο για την ανάλυση της κυκλοφορίας, της κατανάλωσης και της πρόσληψης «αστικών» και «λαϊκών» μορφών τέχνης, κουλτούρας και νοοτροπίας της Μεσοπολεμικής Ελλάδας. Θα διερευνηθούν παραδείγματα «δημόσιας κοινωνικότητας» όπως σύλλογοι και σωματεία, η ανάπτυξη του αθλητισμού ως όψη της «λαϊκής» αλλά και της «αστικής» κοινωνικότητας, η «εξημέρωση» της καρναβαλικής κουλτούρας, η διάδοση του λαϊκού μυθιστορήματος, η κατασκευή του «λαϊκού» Μακρυγιάννη και του «λαϊκού» Θεόφιλου από την «αστική» γενιά του '30, η διεύρυνση της επιρροής του φεμινιστικού κινήματος, η διάχυση του ρεμπέτικου τραγουδιού και η εμφάνιση του κινηματογράφου.

Μέσα σε αυτή την προβληματική, οι διαδικασίες του βίαιου «εκδυτικισμού» της Ελλάδας και η «επέλαση της αστικής ηγεμονίας», θα διατηρήσουν τη σημασία τους ως σημαντικά, αλλά όχι μοναδικά, στοιχεία της «μεγάλης εικόνας» του Μεσοπολέμου.

ΙΠ3211 Ο Ηπειρωτικός χώρος στη σύγχρονη εποχή. Πηγές και μεθοδολογία. (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Νικόλαος Αναστασόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εστιάσει την προσοχή του στην ανάλυση των μεταβαλλόμενων ή σταθερών δομών της κοινωνικοπολιτικής πραγματικότητας στην Ήπειρο μετά την είσοδό της στο Ελληνικό κράτος.

Για την προσέγγιση πτυχών της παραπάνω θεματικής θα αξιοποιηθεί η διάθεση των πηγών και θα προσφύγουμε στην χρήση των ευρισκομένων αρχείων καθώς και του Τύπου, κυρίως στις Βιβλιοθήκες και τα Αρχεία των Ιωαννίνων και τα ηλεκτρονικά διαθέσιμα. Κύριος στόχος είναι η αξιοποίησή των πηγών ως «τεκμηρίων» αξιών και νοοτροπιών, με σκοπό να προσεγγιστούν οι σχέσεις εξουσίας, οι συγκρούσεις και οι κοινωνικές διαφορές.

Ως εκ τούτου, σκοπός του μαθήματος είναι να προσεγγίσει ιστορικά και συγκριτικά τα αρχειακά κείμενα και τις έντυπες πηγές και να αναδείξει μέσα από αυτά το επίπεδο των κοινωνικών σχέσεων, όπως αυτές διαμορφώθηκαν κατά την σύγχρονη εποχή.

Πεδία διαλέξεων: Βιβλιογραφικές προσεγγίσεις για το θέμα, η προβληματική του θέματος, η τεκμηρίωση του θέματος, Πηγές (ΓΑΚ Ιωαννίνων, Αρχείο Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών, Αρχείο Κεντρικής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Αρχείο Ιδρύματος Ιωσήφ και Εσθήρ Γκανή κ.λπ.), πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές πτυχές της Ηπειρωτικής τοπικής ιστορίας, ο πνευματικός βίος της Ηπείρου, ζητήματα παραβατικότητας, το φαινόμενο της μετανάστευσης, κατοχή, αντίσταση και εμφύλιος στον Ηπειρωτικό χώρο.

ΙΠ3212 Δημοφιλής κουλτούρα και Ιστορία: διεπιστημονικές προσεγγίσεις (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Λάμπρος Φλιτούρης, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Οι θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μαζική/δημοφιλή κουλτούρα συνθέτουν ένα ερμηνευτικό πλαίσιο που μελετά τη σχέση των υποκειμένων και των κοινωνιών τόσο κατά την διαδικασία παραγωγής όσο και στη διαδικασία κατανάλωσης πολιτισμικών προϊόντων. Μελετώντας την συγκρότηση των διαδικασιών παραγωγής προϊόντων μαζικής κατανάλωσης από τα τέλη του 19ου αι., την βιομηχανοποίηση του θεάματος, την συγκρότηση της δημόσιας σφαίρας και την πολιτισμική κυριαρχία της «δημοφιλούς» κουλτούρας μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, επιχειρείται η διεπιστημονική προσέγγιση της πολύπτυχης σχέσης της ιστορικής επιστήμης με το χώρο της “λαϊκής” ή/και “δημοφιλούς” κουλτούρας. Παραδείγματα από το δημοτικό τραγούδι, τον υλικό πολιτισμό, τα λαϊκά αναγνώσματα και περιοδικά, τη λαϊκή ζωγραφική, τον κινηματογράφο, την τηλεόραση, τα κόμικς, το ρεμπέτικο τραγούδι, την εξέλιξη της ροκ μουσικής και της νεανικής κοινωνικότητας προτείνονται ως διαφορετικές ιστορικές πηγές. Μέσα από τον διάλογο διαφορετικών επιστημονικών πεδίων, καταλήγουμε στην πρόταση για μια συστηματική μελέτη κειμένων, προϊόντων και πρακτικών που συνδέονται με την υποτιμημένη κουλτούρα της καθημερινότητας στις δυτικές κοινωνίες κατά τον 20ο και 21ο α. Στόχος η κατανόηση των ιδεών, των συμπεριφορών και των νοοτροπιών που βρίσκονται σε μια συνεχή κίνηση μέσα στις σύγχρονες κοινωνίες και διαπερνούν κάθετα τους ταξικούς διαχωρισμούς στο ζήτημα των πολιτισμικών πρακτικών και των επιτελεστικών διαδικασιών.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου, και με γνώμονα την διεπιστημονική προσέγγιση του θέματος, προτείνονται και διαλέξεις από ερευνητές κι επιστήμονες του είδους/ αντικειμένου.

ΙΠ3213 Ιστορία και Ψηφιακότητα (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Γεώργιος Τζεδόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το μεταπτυχιακό μάθημα εξετάζει τους μετασχηματισμούς της ιστορίας στο πλαίσιο της «ψηφιακής εποχής», από τη δεκαετία του 1990 έως σήμερα. Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες με μια σειρά από θεωρητικά, μεθοδολογικά και πρακτικά ζητήματα που αφορούν τη γνώση και τον λόγο για το ιστορικό παρελθόν στο ψηφιακό περιβάλλον. Για τον σκοπό αυτόν επικεντρώνεται σε δύο θεματικούς άξονες: στα μεθοδολογικά εργαλεία που προσφέρει η ψηφιακότητα για τη διεξαγωγή και παρουσίαση της ιστορικής έρευνας, από τη μια, και στη διάχυση της γνώσης αλλά και του δημόσιου λόγου για την ιστορία στον ψηφιακό κόσμο της επικοινωνίας, κυρίως του Παγκόσμιου Ιστού. Το μάθημα δεν έχει στόχο να προσφέρει ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις, αλλά να βοηθήσει τους φοιτητές και φοιτήτριες να αποτιμήσουν κριτικά την υπερπροσφορά «ιστορικής πληροφορίας», όπως και τις κάθε λογής ψηφιακές διενέξεις για το ιστορικό παρελθόν, και να εξοικειωθούν με τη λογική των ψηφιακών μέσων επεξεργασίας, ανάλυσης και παρουσίασης. Τα παραπάνω θεωρείται πως είναι χρήσιμα εφόδια τόσο για τη συμμετοχή στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων όσο και για την επαγγελματική δραστηριότητα σε τομείς που άπτονται της ιστορίας και του πολιτισμού, όπως π.χ. η διδασκαλία και η πολιτιστική δημοσιογραφία.

ΙΠ3214 Πολιτισμική οικολογία και τοπικοί πολιτισμοί (ΥΕ), (ECTS 15).

Διδάσκων: Βασίλειος Νιτσιάκος, Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Η Πολιτισμική Οικολογία είναι ένας νέος κλάδος στο πεδίο των Κοινωνικών Επιστημών, που προέκυψε στο πλαίσιο της «συνάντησης» διαφορετικών αλλά διασταυρούμενων μεταξύ τους «πειθαρχιών». Θα μπορούσαμε, σε ό,τι μας αφορά, να αναφέρουμε τη συνάντηση ανάμεσα στην Κοινωνική-Πολιτισμική Ανθρωπολογία και την Οικολογία.

Στο σεμινάριο θα γίνει κατ' αρχάς αναφορά στις επιστημολογικές καταβολές του κλάδου και ιδιαίτερα στον διεπιστημονικό του χαρακτήρα. Θα μας απασχολήσει η σχέση Φύσης και Πολιτισμού, όπως προκύπτει στις εθνογραφικές πηγές, αλλά και η η σχέση Κοινωνίας και Περιβάλλοντος, όπως έχει συζητηθεί ήδη από τον 19^ο αιώνα, αρχικά ανάμεσα στην Κοινωνιολογία και την Ανθρωπογεωγραφία και στη συνέχεια σε όλες τις διεπιστημονικές διαστάσεις με επίκεντρο την Ανθρωπολογική Οικολογία ή την Οικολογική Ανθρωπολογία.

Μέσα απ' αυτό το πλαίσιο της διεπιστημονικότητας θα προχωρήσουμε στη συνέχεια στην έννοια της «τοπικότητας» και του «τόπου», πάλι σε διεπιστημονική βάση, καθώς εδώ η Ανθρωπολογία συναντά την Αγροτική Κοινωνιολογία, την Κοινωνική και Πολιτισμική Γεωγραφία, αλλά και την Κοινωνική Λαογραφία.

Η σχέση της τοπικής με την εθνική κλίμακα, οι έννοιες και τα περιεχόμενα της διατοπικότητας, της διεθνικότητας, της παγκοσμιοποίησης αλλά και του νέου διεθνούς όρου *glocalization* θα αποτελέσουν αντικείμενα πραγμάτευσης ως γεφύρωμα ανάμεσα στο πρώτο και το δεύτερο μέρος.

Το δεύτερο μέρος θα αφιερωθεί στις τοπικότητες, τις επιμέρους τοπικές ανθρωπογεωγραφικές και πολιτισμικές ενότητες που έχουν συγκροτήσει ιστορικά στην περιφερειακή ενότητα της Ηπείρου. Θα μας απασχολήσει προκαταρκτικά η ίδια η έννοια και η ιδεολογία του «ηπειρωτισμού», που αποτέλεσε ουσιαστικά εφαλτήριο ενσωμάτωσης της Ηπείρου στον εθνικό κορμό. Στη συνέχεια, θα επικεντρωθούμε σε όλες τις πολιτισμικές μικροενότητες (Ζαγόρι, Κόνιτσα, Πωγώνι, Τζουμέρκα κ.λπ.) χρησιμοποιώντας εθνογραφικά και λαογραφικά δεδομένα.

Το σεμινάριο περιλαμβάνει, επίσης, άσκηση στην εθνογραφική έρευνα πεδίου.

Γ' Εξάμηνο

ΙΠΣ101 Ερευνητικό Σεμινάριο – προετοιμασία Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής (ΥΠ) (ECTS 30)

Διδάσκοντες/Διδάσκουσες:

Νικόλαος Αναστασόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ιωάννης Ζελεπός, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Γεώργιος Λιακόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (υπό διορισμό)

Άννα Μανδουλαρά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Άννα Μαχαιρά, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Βασίλειος Νιτσιάκος, Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Λήδα Παπαστεφανάκη, Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Γεώργιος Τζεδόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Λάμπρος Φλιτούρης, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Το Ερευνητικό Σεμινάριο εισάγει στη μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας και γραφής και προετοιμάζει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής. Οι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν τακτικές εβδομαδιαίες συναντήσεις (13 εβδομάδων) με τους διδάσκοντες/τις διδάσκουσες του Π.Μ.Σ. οι οποίοι έχουν αναλάβει την εποπτεία των μεταπτυχιακών Διπλωματικών Διατριβών. Οι επιβλέποντες καθηγητές/επιβλέπουσες καθηγήτριες καθοδηγούν τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στη μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας και γραφής και τους αναθέτουν εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, τις οποίες οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να ολοκληρώσουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (ήτοι: αρχειακή έρευνα, επιτόπια έρευνα, βιβλιογραφική έρευνα και αποδελτίωση, περιγραφή και καταλογογράφηση αρχειακών πηγών, απομαγνητοφώνηση ηχητικών αρχείων, προετοιμασία εισήγησης σε επιστημονικό συνέδριο, προετοιμασία επιστημονικής δημοσίευσης).

Οι διδακτικές δραστηριότητες και τα μαθησιακά αποτελέσματα του Ερευνητικού Σεμιναρίου επιμερίζονται σε διακριτές φάσεις και αφορούν: την εξοικείωση με την ποικιλία των αρχειακών πηγών και τις μεθόδους αναζήτησης και έρευνας διαφορετικών αρχείων, την εξοικείωση με τα στάδια σχεδιασμού, υλοποίησης και παρουσίασης μιας ιστορικής έρευνας και την κατανόηση των ερευνητικών μεθόδων. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα μπορούν να συγκροτούν βιβλιογραφία για συγκεκριμένα θέματα, να αξιοποιούν τις πληροφορίες και τις απόψεις της βιβλιογραφίας που χρησιμοποιούν και να διαφοροποιούν την προσέγγισή τους α) σε μια γραπτή εισήγηση, β) σε μια προφορική ανακοίνωση γ) σε μια δημόσια συζήτηση, δ) σε ομάδες εργασίας. Θα μπορούν, επίσης, να σχεδιάζουν μια ερευνητική πρόταση, να συντάσσουν άρθρα για επιστημονικά περιοδικά, περιλήψεις, απολογισμούς προγραμμάτων, ανακοινώσεις σε συνέδρια, ενώ θα έχουν την ευχέρεια να οργανώνουν podcast για συγκεκριμένα θέματα του επιστημονικού τους πεδίου.

Δ' Εξάμηνο

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής

ΙΠΔ201 Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής (ECTS 30)

1. Τα άρθρα 12.2 και 12.3 του Κανονισμού Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων διέπουν τις αρχές για την εκπόνηση της Διπλωματικής Διατριβής του Π.Μ.Σ. Πιο συγκεκριμένα, μετά την επιτυχή περάτωση του κύκλου μεταπτυχιακών μαθημάτων των εξαμήνων Α' και Β', κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής/φοιτήτρια εκπονεί έρευνα σε θέμα Διπλωματικής Διατριβής, το οποίο υποβάλλεται προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος, μετά από σύμφωνη γνώμη της Σ.Ε. Η εν λόγω έρευνα οδηγεί στη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής (Μ.Δ.Δ.).
2. Η Μ.Δ.Δ. πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής και τις επιστημονικές προϋποθέσεις που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του κάθε Π.Μ.Σ. Το θέμα της πρέπει να εντάσσεται στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και να συνδέεται με το περιεχόμενο μαθημάτων που έχει επιλέξει ο μεταπτυχιακός φοιτητής/η μεταπτυχιακή φοιτήτρια.
3. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής/ η μεταπτυχιακή φοιτήτρια υποβάλλει αίτημα στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., μετά την επιτυχή περάτωση του κύκλου μεταπτυχιακών μαθημάτων των εξαμήνων Α' και Β' και τουλάχιστον δεκαπέντε μέρες πριν την έναρξη του Γ' εξαμήνου. Στο αίτημα αναγράφεται ο προτεινόμενος επιβλέπων/η προτεινόμενη επιβλέπουσα και το θέμα της Μ.Δ.Δ. με συνοπτική αναφορά στο περιεχόμενο, στα σημεία πρωτοτυπίας, στις πιθανές αρχειακές πηγές που θα αξιοποιηθούν και στην ενδεικτική βιβλιογραφία. Μετά από εισήγηση της Σ.Ε., η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα της Μ.Δ.Δ., ο οποίος/η οποία εισηγείται τον ακριβή τίτλο της διατριβής. Η σύνθεση της Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία είναι τριμελής, ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης του επιβλέποντα/της επιβλέπουσας και της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, ένας εκ των οποίων είναι ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα, πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. ή και συνάφεια με το θέμα της Μ.Δ.Δ.
4. Η γλώσσα συγγραφής της Μ.Δ.Δ. μπορεί να είναι η Κοινή Νεοελληνική ή η Αγγλική.
5. Η Μ.Δ.Δ. κατατίθεται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (PDF). Η έκτασή της ορίζεται σε 35.000-45.000 λέξεις κατ' ανώτατο όριο (κείμενο και βιβλιογραφία), με εξαίρεση τα παραρτήματα και τους καταλόγους. Πρέπει να είναι γραμμένη με χαρακτηριστικές γραμματοσειράς Times New Roman μεγέθους 12, σε 1,5 διάστιχο, με κανονικά περιθώρια και τυπωμένο σε σελίδες μονής όψης.
6. Ο υποψήφιος/η υποψήφια υποστηρίζει το θέμα της διατριβής του δημόσια ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει την επιστημονική ορθότητα και αρτιότητά της. Για την έγκριση της μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη δύο τουλάχιστον μελών της Εξεταστικής Επιτροπής.
7. Τόπος παρουσίασης της μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής είναι το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις οι παρουσιάσεις μπορούν να οργανωθούν διαδικτυακά.
8. Οι μεταπτυχιακές Διπλωματικές Διατριβές, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο αποθετήριο «Ολυμπιάς» του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
9. Η μεταπτυχιακή Διπλωματική Διατριβή πρέπει να είναι πρωτότυπη. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής/η μεταπτυχιακή φοιτήτρια, καταθέτοντας την διπλωματική εργασία για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., υποχρεούται να αναφέρει το έργο και τις απόψεις άλλων, που χρησιμοποίησε, συμμορφούμενος με το άρθρο 19 του Κανονισμού Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου

Ιωαννίνων. Η αντιγραφή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας άλλου συγγραφέα, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου συγγραφέα, δημοσιευμένης ή όχι, χωρίς την δέουσα αναφορά. Η παράθεση επιχειρηματολογίας και ιδεών άλλων συγγραφέων, χωρίς την δέουσα αναφορά, θεωρείται, επίσης, λογοκλοπή. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης ή επιχειρηματολογίας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας για διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή/της μεταπτυχιακής φοιτήτριας ή αφαίρεση του τίτλου εκ των υστέρων.

10. Μετά τη δημόσια παρουσίαση/αξιολόγηση της Μ.Δ.Δ., η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει το Πρακτικό Δημόσιας Παρουσίασης, στο οποίο αναγράφονται τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός, και το υποβάλλει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης υπάρχει η δυνατότητα επανυποβολής της Μ.Δ.Δ. μετά από δύο μήνες κατόπιν διορθώσεων σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Εξεταστικής Επιτροπής.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το Π.Μ.Σ. εξυπηρετεί τόσο ερευνητικές όσο και κοινωνικές ανάγκες που συνδέονται με τον ρόλο της ιστορίας και της ιστορικής παιδείας στη διανοητική διαμόρφωση των πολιτών ως μελών μιας πολιτικής κοινωνίας με κοινά ιστορικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, όπως και στη συγκρότηση πεδίων επαγγελματικής ενασχόλησης με σημαντική κοινωνική συνεισφορά. Το Π.Μ.Σ., όπως φαίνεται από τα γνωστικά αντικείμενα που προσφέρει, μελετά ζητήματα της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας και του πολιτισμού που βρίσκονται στην αιχμή των διεθνών ιστορικών και ιστοριογραφικών συζητήσεων, και για τα οποία η ζήτηση σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών είναι έντονη.

Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα αφορούν τη διαμόρφωση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που είναι απαραίτητες στην πορεία αυτονόμησης της ερευνητικής και επαγγελματικής δραστηριότητας, σε εναρμόνιση με το μητρώο του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ)

(<https://proson.eoppep.gr/el/QualificationTypes/Details/60>). Στον καθορισμό τους λαμβάνονται υπόψη, εκτός από τη μακρά εμπειρία στο πλαίσιο των παλιότερων Π.Μ.Σ. νεότερης και σύγχρονης ιστορίας και λαογραφίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Π.Ι. («Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική κοινωνία: Ιστορία – Λαϊκός πολιτισμός» / «Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία – Λαογραφία» / «Νεότερος και Σύγχρονος Κόσμος: Ιστορία, Λαογραφία, Ανθρωπολογία», 2004-2024) και την παρακολούθηση της σταδιοδρομίας των αποφοίτων του, τα ευρήματα της δράσης ερευνητικού και επαγγελματικού προσανατολισμού «Ημέρες καριέρας», που διεξάγεται στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας από το χειμερινό εξάμηνο 2024-2025, όπως και τα ερεθίσματα από τις συγκροτημένες παρουσιάσεις αποφοίτων, μεταδιδασκόντων, μεταπτυχιακών και προπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών της Φιλοσοφικής Σχολής σε εκδηλώσεις του Ιδρύματος.

Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα περιλαμβάνουν τα εξής:

Γνώσεις

- την εξοικείωση με το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο της έρευνας στο επίπεδο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών σχετικά με τον νεότερο και σύγχρονο κόσμο, λαμβανομένων υπόψη των νεότερων σχετικών αναζητήσεων (διεθνική ιστορία, ιστορία δικτύων, πολιτισμική ιστορία, ιστορία του περιβάλλοντος, ιστορία του φύλου, προφορική ιστορία, ψηφιακή ιστορία, κλπ.).
- την απόκτηση κριτικής αντίληψης για την αντιμετώπιση των ερευνητικών ερωτημάτων και

για την ορθή αξιοποίηση του θεωρητικού και μεθοδολογικού εξοπλισμού, σε συνδυασμό με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της διεπιστημονικής προσέγγισης.

- την απόκτηση μιας πρώτης εποπτικής γνώσης για τα πρόσωπα και τους φορείς που ασχολούνται με συγκεκριμένα πεδία έρευνας, όπως και των μεθόδων ενημέρωσης για τις νέες ερευνητικές εξελίξεις (προγράμματα, δημοσιεύσεις, προκηρύξεις θέσεων).
- τη γνώση που απαιτείται για την προσπέλαση και αξιοποίηση ενός μεγάλου ειδολογικού φάσματος πηγών (αρχειακά τεκμήρια, αφηγηματικές πηγές, μαρτυρίες, εικονιστικές αναπαραστάσεις, συνεντεύξεις, ψηφιοποιημένες και ψηφιακές πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές κλπ.), ανάλογα με το εκάστοτε πεδίο του ερευνητικού ερωτήματος.

Δεξιότητες

- την παραγωγική και γόνιμη εφαρμογή των αποκτηθεισών θεωρητικών και μεθοδολογικών εφοδίων στην ανάλυση και ερμηνεία συγκεκριμένων φαινομένων στην ιστορία και τον πολιτισμό των νεότερων και σύγχρονων κοινωνιών.
- τη δυνατότητα αναλυτικής έκθεσης των ερωτημάτων, της επιχειρηματολογίας, της ανάλυσης και των πορισμάτων στο πλαίσιο των εργασιών και της διπλωματικής εργασίας, όπως και την υποστήριξη των παραπάνω με την κατάλληλη τεκμηρίωση.
- την ανταπόκριση στην οργάνωση και παρουσίαση μιας προφορικής ανακοίνωσης σε συνέδριο, ημερίδα ή εργαστήριο, όπως και στην άσκηση γόνιμου κριτικού διαλόγου επ' αυτής.
- τη δυνατότητα διατύπωσης νέων, καινοτόμων και γνώριμων ερωτημάτων μέσα από την τριβή με την πρακτική της έρευνας και την αξιοποίηση των θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων.
- την απόκτηση δεξιοτήτων για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με ορίζοντα την αυτόνομη ερευνητική και ακαδημαϊκή απασχόληση.

Ικανότητες

- την ικανότητα συνδυαστικής ερμηνείας και ευελιξίας που είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση των νέων ερωτημάτων που εμφανίζονται στη διάρκεια της έρευνας.
- τη δυνατότητα ανταπόκρισης σε νέα ερευνητικά και επαγγελματικά ζητήματα με παραγωγικό και γόνιμο τρόπο, μέσα από την ανάκληση και βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν κατακτηθεί.
- τις απαραίτητες οργανωτικές ικανότητες για τη μετέπειτα απασχόληση των αποφοίτων σε ερευνητικά ιδρύματα, αρχειακούς φορείς και φορείς πολιτισμού της Ηπείρου και της χώρας (Γενικά Αρχεία του Κράτους, δημοτικά ιστορικά αρχεία, πολιτιστικοί οργανισμοί βιβλιοθήκες, κ.ά.).
- την απόκτηση των κατάλληλων ικανοτήτων για την εφαρμογή της γνώσης και της κριτικής σκέψης που θα φέρουν τους αποφοίτους και τις απόφοιτες που εργάζονται στη μέση εκπαίδευση να είναι σε θέση: α) να αναβαθμίσουν, με το διδακτικό τους έργο, την ποιότητα της ιστορικής παιδείας που παρέχεται και β) να συμβάλουν ουσιαστικά στη γεφύρωση των δυο βαθμίδων εκπαίδευσης και στη συστηματοποίηση της ιστορικής κατάρτισης στο συνολικό εκπαιδευτικό σύστημα, επηρεάζοντας καθοριστικά και τη χρήση της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας στον δημόσιο λόγο και χώρο.
- τις ικανότητες συνεργασίας, πρωτοβουλίας και αξιοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στους αποφοίτους και τις απόφοιτες να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά σε μια σειρά από όμορες με την ιστορία και τον πολιτισμό αναπτυξιακές δραστηριότητες: την τοπική αυτοδιοίκηση σε επίπεδο δήμου, περιφερειακής ενότητας ή και περιφέρειας, την πολιτιστική διαχείριση, τον πολιτιστικό τουρισμό, αλλά και τη συμμετοχή σε εθνικά (ΕΣΠΑ) αλλά και κοινοτικά έργα με σχετικό περιεχόμενο και στοχοθεσία (Erasmus+ για τη διά βίου μάθηση, Creative Europe κλπ.).

Πρακτική Άσκηση και Κινητικότητα

1. Η Πρακτική Άσκηση είναι προαιρετική και γίνεται στο Β΄ ή Γ΄ εξάμηνο σπουδών. Η συμμετοχή στην Πρακτική Άσκηση μπορεί να γίνεται στο πλαίσιο της κινητικότητας των φοιτητών/φοιτητριών μέσα από εθνικά ή διεθνή προγράμματα ανταλλαγής, στα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες ενθαρρύνονται να συμμετέχουν και αναφέρεται στο Παράρτημα Διπλώματος.
2. Μετά από σύμφωνη γνώμη του/της Ακαδημαϊκού Συμβούλου, οι φοιτητές/φοιτήτριες του Π.Μ.Σ. μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα σε άλλα Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και μόνο στο πλαίσιο εγκεκριμένων εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
3. Στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS, το Π.Μ.Σ. μπορούν να παρακολουθήσουν και φοιτητές/φοιτήτριες από Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

1. Το ΠΜΣ έχει αποφασίσει να υιοθετήσει και να εφαρμόσει το θεσμό του Ακαδημαϊκού συμβούλου σπουδών (ΑΣΣ). Ο ΑΣΣ καθοδηγεί και υποστηρίζει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στο πρόγραμμα σπουδών τους, διευκολύνοντάς τους να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους με τον πιο ορθολογικό και αποδοτικό τρόπο.

2. Ανάθεση φοιτητών/φοιτητριών

Σε κάθε φοιτητή/φοιτήτρια, στην αρχή των σπουδών του, ορίζεται ως ΑΣΣ ένα μέλος ΔΕΠ του ΠΜΣ ανάλογα με τα αρχικά γράμματα του επωνύμου του, ως σύμβουλος μέχρι το τέλος των σπουδών του.

3. Ενημέρωση φοιτητών

Οι φοιτητές/φοιτήτριες ενημερώνονται για τον θεσμό του ΑΣΣ κατά την εγγραφή τους στο ΠΜΣ καθώς και από την ιστοσελίδα του.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναγράφονται τα ονόματα των συμβούλων καθηγητών/καθηγητριών με τα email τους και οι αντιστοιχίες προς τους φοιτητές/τις φοιτήτριες με βάση το πρώτο γράμμα του επωνύμου τους καθώς και οι συγκεκριμένες μέρες/ώρες κατά τις οποίες δέχονται στο γραφείο τους, τους φοιτητές/τις φοιτήτριες που συμβουλευθούν.

4. Ρόλος του Ακαδημαϊκού Συμβούλου

Οι φοιτητές/φοιτήτριες επικοινωνούν και συμβουλευονται τον ΑΣΣ που τους έχει ανατεθεί κατά το δοκούν και με διάφορους τρόπους επικοινωνίας (π.χ. κατά πρόσωπο ή και μέσω email). Ενδεικτικά, ο ΑΣΣ βοηθάει τον μεταπτυχιακό φοιτητή/φοιτήτρια να:

- κατανοήσει το Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ
- καθοδηγηθεί για τον τρόπο οργάνωσης της μελέτης του/της
- διερευνήσει τις επαγγελματικές προοπτικές του/της
- επικοινωνήσει τυχόν προσωπικά προβλήματα που έχουν αντίκτυπο στη συμμετοχή του/της στο ΠΜΣ

5. Επιτροπή Φοιτητικών Ζητημάτων

Στο Τμήμα έχει συσταθεί και λειτουργεί εδώ και 40 έτη, η Επιτροπή Φοιτητικών Ζητημάτων με αρμοδιότητες την υποδοχή και επεξεργασία αιτήσεων και προτάσεων φοιτητών για την αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν τη φοίτησή τους και την εισήγησή τους στη Συνέλευση του Τμήματος. Η επιτροπή είναι τετραμελής και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης κάθε 2 ακαδημαϊκά έτη.

Κατανομή φοιτητών στους Συμβούλους Καθηγητές/Καθηγήτριες

	Σύμβουλος καθηγητής/καθηγήτρια	Ώρες επικοινωνίας
Από Α- Λ		
Από Μ- Ω		
Φοιτητές με αναπηρία (ανεξαρτήτως επωνύμου)		

Κανονισμός λειτουργίας μηχανισμού διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων φοιτητών/φοιτητριών

1. Σκοπός

Ο Κανονισμός Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων (ΚΔΠΕ) των φοιτητών/τριών του ΠΜΣ «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου», βασίζεται στον πρότυπο κανονισμό του Ιδρύματος που εγκρίθηκε στην υπ. αριθμ. 1139/08-11-2022 Απόφαση της Συγκλήτου και συντάχθηκε στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ) και της βελτίωσης του παραγόμενου έργου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Σκοπός του ΚΔΠΕ είναι να διασφαλιστεί, μέσω ενός μηχανισμού διαχείρισης φοιτητικών παραπόνων και ενστάσεων, η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών του ΠΜΣ προς όλους/ες τους/τις φοιτητές/τριες, που συμμετέχουν σε αυτό.

Ειδικότεροι στόχοι θέσπισης του ΚΔΠΕ είναι να οριστούν προκειμένου να εφαρμοστούν οι διαδικασίες για την αξιόπιστη, συστηματική και διαρκώς βελτιούμενη αντιμετώπιση δυσκολιών, που συναντά ο/η φοιτητής/τρια κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της. Επίσης, να καθοριστούν τα κανονιστικά πρότυπα μέσω των οποίων θα γίνεται πιο αξιόπιστη, εύχρηστη και συστηματική η ανάλυση και αντιμετώπιση των παραπόνων και ενστάσεων που ενδέχεται να προκύψουν σε κάθε φοιτητή/τρια, ώστε να συμβάλλουν στη βελτίωση της μαθησιακής και διδακτικής εμπειρίας του/της, καθώς και στην εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Επιπροσθέτως, θα δημιουργηθεί ένα πλαίσιο στήριξης με βάση τον/την φοιτητή/τρια, το οποίο θα συμβάλλει στον επανασχεδιασμό και στη διαρκή βελτίωση των παρεχόμενων σπουδών και υπηρεσιών.

2. Ορισμοί

Ως παράπονο ορίζεται η έκφραση διαμαρτυρίας (προφορική ή γραπτή) ενός/μιας φοιτητή/τριας, σχετικά με την ποιότητα των παρεχόμενων ακαδημαϊκών και διοικητικών υπηρεσιών του ΠΜΣ «Ιστορία και Πολιτισμός του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου» του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου.

Ως ένσταση ορίζεται κάθε γραπτή διατύπωση αντίρρησης ή αμφιβολίας από τον/την φοιτητή/τρια αναφορικά με εκκρεμή ή προβληματική επίλυση του ζητήματος/προβλήματος που τον/την απασχολεί.

Οι λόγοι με βάση τους οποίους οι φοιτητές/τριες θα διατυπώσουν και θα υποβάλουν είτε γραπτά είτε προφορικά παράπονα, σχετίζονται με:

1) Προβλήματα που προκύπτουν από ενέργειες ή αποφάσεις συμμετέχοντος διδάσκοντος/διδάσκουσας, λοιπού προσωπικού και άλλου συμφοιτητή/τριας στο ΠΜΣ.

Τα προβλήματα αυτά μπορεί (ενδεικτικά) να είναι:

- Προβλήματα που προκύπτουν από τη μη τήρηση κανονισμών σπουδών και φοίτησης.
- Προβλήματα που προκύπτουν από τη μη τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών που αφορούν στη διδασκαλία και την έρευνα.
- Προβλήματα που αφορούν σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας
- Προβλήματα στην αλληλεπίδραση φοιτητή/τριας-διδάσκοντα/διδάσκουσας
- Προβλήματα που αφορούν στο πνεύμα συνεργασίας ανάμεσα στους φοιτητές/στις φοιτήτριες και στα μέλη του επιστημονικού προσωπικού της πανεπιστημιακής κοινότητας, καθώς και στην ισότιμη αντιμετώπιση όλων των φοιτητών/τριών
- Θέματα, που προκύπτουν από τη μη τήρηση της συνέπειας (ωράρια, μη έγκαιρη γνωστοποίηση αλλαγών, έκτακτη αντικατάσταση διδάσκοντα κ.λπ.), που αφορούν στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Θέματα που προκύπτουν από ανάρμοστη συμπεριφορά του ακαδημαϊκού προσωπικού ή θέματα παρενόχλησης οποιασδήποτε φύσης
- Προβλήματα που αφορούν στην εφαρμογή της μαθησιακής διαδικασίας, όπως η αργοπορημένη ανταπόκριση στην ανάθεση ή βαθμολόγηση των εργασιών ή/και γραπτών εξετάσεων, επίλυση αποριών, ή παροχή διευκρινήσεων κ.λπ

2) Προβλήματα στην επικοινωνία φοιτητών/τριών με τις διοικητικές υπηρεσίες του ΠΜΣ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων που οφείλονται ενδεικτικά:

- Στην ανάρμοστη συμπεριφορά διοικητικών υπαλλήλων.
- Στην αργοπορημένη ή ελλιπή ανταπόκριση των διοικητικών υπαλλήλων.

3) Προβλήματα, που αφορούν σε κτιριακές και υλικοτεχνικές υποδομές του ΠΜΣ ή και του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Τα προβλήματα αυτά μπορεί (ενδεικτικά) να είναι:

- Ανεπάρκειες εγκαταστάσεων (θέρμανση, εξαερισμός, θέσεις, αμφιθέατρα, εργαστήρια κ.λπ)
- Ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή (εξοπλισμός, προσβασιμότητα κ.λπ.) που δυσκολεύουν τον/την φοιτητή/τρια στην καθημερινότητά του/της και στις σπουδές του/της
- Δυσκολίες, που προκύπτουν από ελλείψεις στις παρεχόμενες διοικητικές υπηρεσίες, που υποστηρίζουν τη λειτουργία του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

4) Προβλήματα, που προκύπτουν στις σχέσεις μεταξύ των φοιτητών/τριών. Ενδεικτικά μπορεί να είναι:

- Θέματα, που προκύπτουν από τη συνεργασία μεταξύ των φοιτητών/τριών για ακαδημαϊκά θέματα.
- Θέματα, που προκύπτουν από τη συνεργασία μεταξύ φοιτητών/τριών και συλλογικών τους οργάνων.

5) Άλλα θέματα που αφορούν (ενδεικτικά) σε προσβολή/οικειοποίηση των πνευματικών δικαιωμάτων.

3. Πεδίο Εφαρμογής

Η πολιτική διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων, απευθύνεται σε όλο τον ενεργό φοιτητικό πληθυσμό των δύο κύκλων σπουδών του ΠΜΣ. Οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν πριν υποβάλουν το παράπονο ή την ένσταση τους να μελετήσουν τους Οδηγούς και τους γενικούς και ειδικούς Κανονισμούς Σπουδών των Προγραμμάτων Σπουδών στα οποία φοιτούν, καθώς και τους γενικούς Κανονισμούς Λειτουργίας του Πανεπιστημίου, ώστε να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Ως αρμόδιο όργανο σε κάθε Ακαδημαϊκό Τμήμα για την παρακολούθηση και ορθή εφαρμογή της διαδικασίας διαχείρισης των φοιτητικών παραπόνων και ενστάσεων, ορίζεται η Επιτροπή Φοιτητικών Ζητημάτων. Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας σε όλα της τα στάδια, οι εμπλεκόμενοι έχουν την υποχρέωση της τήρησης και προστασίας των προσωπικών δεδομένων, όπως αυτή καθορίζεται από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

4. Διαδικασία υποβολής των παραπόνων και των ενστάσεων

Η διαδικασία υποβολής παραπόνων και ενστάσεων στοχεύει στον καθορισμό ενεργειών προκειμένου ο/η φοιτητής/τρια να μπορέσει να επικοινωνήσει τα ζητήματα, που τον απασχολούν καθώς και στην επίλυσή τους. Η διαδικασία έχει ως εξής: Πριν γίνει κάθε ενέργεια γραπτής διατύπωσης οποιοδήποτε παραπόνου ή ένστασης, ως πρώτο στάδιο-βήμα θα πρέπει ο/η φοιτητής/τρια, ανάλογα με τη φύση του παραπόνου του/της, να επικοινωνήσει με μέλος ΔΕΠ ή με τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο του/της, ο οποίος σύμφωνα με τον κανονισμό του Πανεπιστημίου (απόφαση Συγκλήτου 1104/30-03-2021) συζητάει με τον/την φοιτητή/τρια για οποιοδήποτε θέμα δημιουργεί εμπόδια στις σπουδές του/της και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Ακαδημαϊκού Συμβούλου.

Εάν το πρόβλημα δεν επιλυθεί μέσω της παραπάνω άτυπης διαδικασίας ή προκύπτει σύγκρουση αρμοδιοτήτων ή ρόλων με τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο, τότε, ακολουθείται η παρακάτω τυπική διαδικασία με βάση και τα όσα ορίζονται σχετικά στο άρθρο 20 του Κανονισμού του Π.Μ.Σ. του Π.Ι.:

- Τυχόν παράπονα ή ενστάσεις επί διαδικασιών που αφορούν το Π.Μ.Σ. υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην Γραμματεία του Τμήματος που έχει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. ή μέσω ειδικής φόρμας στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.
- Τα παράπονα/ενστάσεις που λαμβάνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ηλεκτρονικά ή μέσω της φόρμας διαβιβάζονται αμέσως μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή απλής εκτύπωσης στον/στην Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. ο/η οποίος/α συγκαλεί αρμοδίως και ενημερώνει την Συντονιστική Επιτροπή, τηρώντας θέματα ανωνυμίας, διακριτικότητας, απορρήτου και προσωπικών δεδομένων.
- Ο/Η Διευθυντής/ντρια επικοινωνεί με τον/την αναφερόμενο/η στο παράπονο ή συγκαλεί, αν είναι απαραίτητο, σύσκεψη με τον/την μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια, τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο καθώς και άλλα μέλη Δ.Ε.Π. με σχετική εμπειρία με σκοπό να εξευρεθεί λύση.
- Αν αυτό δεν καταστεί εφικτό, ο/η Διευθυντής/ ντρια παραπέμπει το παράπονο ή την ένσταση στη Συνέλευση του Τμήματος ή στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών για περαιτέρω διαβούλευση και λήψη απόφασης.
- Σε περίπτωση πολύ σοβαρών παραπόνων και μη επίλυσης του θέματος, ο/η Διευθυντής/ντρια κατά την κρίση του/της ενημερώνει αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες του Ιδρύματος (Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας, Συνήγορο Φοιτητή κ.λπ.).

- Σε περίπτωση που το παράπονο ή η ένσταση αφορά τον/την Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ., τη διεκπεραίωση της παραπάνω διαδικασίας αναλαμβάνει το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. που μετέχει στη Συντονιστική Επιτροπή.

5. Δικαίωμα ενημέρωσης

Ο/Η φοιτητής/τρια θα πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως από το Τμήμα σε χρονικό διάστημα 20 εργάσιμων ημερών από την υποβολή του παραπόνου του/της για τις ενέργειες που έχουν γίνει, καθώς και για όποια απόφαση ελήφθη για το ζήτημα του/της. Σε περίπτωση όπου ο/η φοιτητής/τρια δεν λάβει την απάντηση στο ανωτέρω χρονικό διάστημα, μπορεί να απευθυνθεί στον/στην αντιπρύτανη των ακαδημαϊκών υποθέσεων για την περαιτέρω διευθέτηση του παραπόνου του/της.

6. Αποτίμηση της εφαρμογής της διαδικασίας επίλυσης των παραπόνων και ενστάσεων

Κρίνεται σκόπιμο να εφαρμοστούν ενέργειες, οι οποίες θα συμβάλλουν στην βελτιστοποίηση της διαδικασίας επίλυσης παραπόνων και ενστάσεων. Τα παράπονα και οι ενστάσεις που υποβάλλονται μέσω της τυπικής διαδικασίας, θα πρέπει να καταχωρίζονται και να ταξινομούνται ηλεκτρονικά, προκειμένου τα αποτελέσματα από την επίλυση τους να είναι μετρήσιμα, αξιολογήσιμα και συγκρίσιμα, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά (Έντυπο Α9β).

Η Επιτροπή Φοιτητικών Ζητημάτων προβαίνει σε αποτίμηση και ταξινόμηση των παραπόνων και των ενστάσεων. Προτείνεται να ταξινομεί τα παράπονα και τις ενστάσεις, όσον αφορά την προέλευσή τους (διδασκικό-ακαδημαϊκό περιβάλλον, διοικητικές υπηρεσίες, υποδομές Τμήματος, προβλήματα συνεργασίας μεταξύ φοιτητών) και να προβαίνει στην αποτίμηση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας. Στο παραπάνω πλαίσιο και με τη λήξη κάθε ακαδημαϊκού έτους η Επιτροπή συντάσσει αναφορά που περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- Το σύνολο των παραπόνων και ενστάσεων που υποβλήθηκαν από τους φοιτητές στο Τμήμα.
- Το σύνολο των παραπόνων και ενστάσεων των φοιτητών που εξετάστηκαν, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία από το Τμήμα.
- Το σύνολο των παραπόνων και ενστάσεων των φοιτητών που μετά την εξέτασή τους επιλύθηκαν από τον Τμήμα ή το Ίδρυμα.

7. Έγκριση-τροποποίηση παρόντος κανονισμού

Ο κανονισμός μπορεί να τροποποιηθεί και να αναθεωρηθεί σύμφωνα με απόφαση της Συγκλήτου.

Εργαστήρια

Τα ακόλουθα εργαστήρια του Τμήματος είναι διαθέσιμα για τους φοιτητές/τις φοιτήτριες του Π.Μ.Σ.:

- Εργαστήριο ιστορικής έρευνας νεότερων και σύγχρονων κοινωνιών (Τηλ. 2651005161)
- Εργαστήριο Πληροφορικής (Τηλ.: 2651005158)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π.Μ.Σ.

Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. βρίσκεται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής, στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, δεξιά πτέρυγα, α' όροφος. Η Γραμματεία λειτουργεί καθημερινά τις πρωινές ώρες ως τις 2.30 μ.μ. (κ. Όλγα Φατούρου, τηλ. 2651005161, ofaturu@uoi.gr).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Όνομα	Βαθμίδα	Γνωστικό Αντικείμενο	Τηλέφωνο	Email
Νικόλαος Αναστασόπουλος	Επίκουρος Καθηγητής	Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (19ος – 20ός αι.)	26510-05154	nanastas@uoi.gr
Ιωάννης Ζελεπός	Αναπληρωτής Καθηγητής	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (με έμφαση στις σχέσεις Δύσης και Ελληνισμού)	26510-05165	i.zelepos@uoi.gr
Γεώργιος Λιακόπουλος	Επίκουρος Καθηγητής (υπό διορισμό)	Οθωμανική Ιστορία		
Άννα Μανδουλαρά	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (1821-1922)	26510-05242	amandyl@uoi.gr
Άννα Μαχαιρά	Καθηγήτρια	Ευρωπαϊκή Ιστορία (19ος-20ος αι.)	26510-05223	amahaira@uoi.gr
Βασίλης Νιτσιάκος	Καθηγητής	Κοινωνική Λαογραφία	26510-05153	bnitsiak@uoi.gr
Λήδα Παπαστεφανάνη	Καθηγήτρια	Ελληνική Οικονομική και Κοινωνική Ιστορία (19ος-20ός αι.)	26510-05137	lpapast@uoi.gr
Γιώργος Τζεδόπουλος	Επίκουρος Καθηγητής	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (μέσα 15ου- αρχές 19ου αιώνα)	26510-05144	ytzed@uoi.gr
Λάμπρος Φλιτούρης	Αναπληρωτής Καθηγητής	Ευρωπαϊκή Ιστορία (18ος -20ος αι.)	26510-05104	lflitour@uoi.gr

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ/ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ονοματεπώνυμο	Θέση	Αρμοδιότητες	Τηλέφωνο	Email
Όλγα Φατούρου	Διοικητικός υπάλληλος Τμήματος / Γραμματέας Π.Μ.Σ.	Υπεύθυνη Διοικητικών Θεμάτων	26510-05161	ofaturu@uoi.gr

Νίκος Φασούλας	Διοικητικός υπάλληλος Τμήματος	Υπεύθυνος Διοικητικών Θεμάτων	26510-07180	nfasoula@uoi.gr
Λάμπρος Μπέλλος	ΕΤΕΠ	Υπεύθυνος Τεχνικών Θεμάτων	26510-05124	Impellos@uoi.gr

Η ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Φοιτητική μέριμνα

Φοιτητικό εστιατόριο λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Για τους φοιτητές/τις φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων υπάρχει δυνατότητα διαμονής σε φοιτητικές κατοικίες του Πανεπιστημίου.

<https://uoi.gr/foititiki-merimna/>

Συμβουλευτικές υπηρεσίες για φοιτητές/φοιτήτριες

Συμβουλευτικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Σ.ΚΕ.Π.Ι.)

Το Σ.ΚΕ.Π.Ι. παρέχει άνευ κόστους υπηρεσίες ψυχολογικής συμβουλευτικής, σε όλους τους φοιτητές /όλες τις φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

<https://uoi.gr/featured/symvouleftiko-kentro-s-ke-p-i/>

Μονάδα Προσβασιμότητας και Κοινωνικής Στήριξης

Η Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ανταποκρίνεται στο αίτημα για ίση πρόσβαση όλων στις υποδομές και εκπαιδευτικές διαδικασίες.

<https://socialsupport.unit.uoi.gr/>

Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων

Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είναι συμβουλευτικό όργανο του Ιδρύματος και των οργάνων διοίκησής του. Αποστολή της Επιτροπής είναι η προώθηση της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων με βάση το φύλο, την φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την κατάσταση υγείας/αναπηρίας, την ηλικία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας και σε όλες τις διαδικασίες και δραστηριότητες της ακαδημαϊκής ζωής. <https://eif.ac.uoi.gr/>

Πολιτισμός (<https://uoi.gr/politismos/>)

Αθλητισμός (<https://uoi.gr/featured/athlitismos/>)

Φοιτητικοί Σύλλογοι (<https://uoi.gr/foitites/foititikoι-syllogoi/>)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

Λήδα Παπαστεφανάκη, Άννα Μαχαιρά, Άννα Μανδουλαρά,
Γιώργος Τζεδόπουλος, Λάμπρος Φλιτούρης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Όλγα Φατούρου, Νίκος Φασούλας

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Πανεπιστήμιο Ιωάννινων,
Φιλοσοφική Σχολή
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
45110 Πανεπιστημιούπολη, Δουρούτη, Ιωάννινα